

Z OBSAHU:

**Z jednání
Předsednictva**

**Nový občanský
zákoník**

**Povinnost napojení
na splaškovou kanalizaci**

**Rozvoj meziobecní
spolupráce**

Prezident Miloš Zeman přijal na Pražském hradě Předsednictvo Svazu

Niživě povodně znova zasáhly do života samosprávy. Místo plánovaného rokování starostů s prezidentem republiky na XIII. Sněmu Svazu tak mnozí řešili aktuální problémy se záplavami, evakuací občanů, sháněním potřebné techniky. Sněm byl ze solidarity k postiženým městům a obcím odložen, což ocenil právě i Miloš Zeman. Náhradou pozval 7. června 2013 Předsednictvo Svazu na Pražský hrad. Témat k projednání bylo mnoho, nemluvílo se pouze o tolik potřebné pomoci zaplaveným obcím.

pouze jednoho zájemce. Zachován by měl být i současný třímilionový limit pro zakázky malého rozsahu u stavebních prací.

Představitelé Svazu dále upozorňovali pana prezidenta na problematiku výkupu kovů, s níž je spojena i značná kriminalita, na ne-

„Svaz měst a obcí ČR je pro nás přirozeným a velmi důležitým partnerem. Máme upřímný zájem o trvalou a pravidelnou spolupráci ohledně zákonů vztahujících se k samosprávě,“ řekl na úvod jednání prezident Miloš Zeman. Nabídl Svazu také pravidelnou účast právníka své Kanceláře na jednáních Legislativní komise Svazu.

K hlavním tématům jednání patřily samozřejmě povodně. Dan Jiránek prezidenta informoval, že Svaz uvolní ze svého rozpočtu na pomoc postiženým obcím jeden milion korun, a to konkrétně na pořízení vysoušečů. Zároveň ho ale upozornil, že podle Svazu by na odstraňování následků škod mělo být využito i zisku státních podniků. Jako příklad uvedl Lesy ČR, kde volně leží šest miliard korun. Důrazně pak apeloval na nutnost změny hospodaření s krajinou, bez níž budou jakákoli protipovodňová opatření nedostatečná.

Jedním z dalších bodů jednání byla příprava na příští programovací období. Dan Jiránek zdůraznil, že Svaz bude usilovat o to, aby návrhy Svazu k územní a urbánní dimenzi evropských fondů po roce 2013 byly prosazeny do Dohody o partnerství a následně zohledněny ve všech operačních programech. Vhodnějším přerozdělení evropských fondů je nakloněn i Miloš Zeman, podle jeho

názoru obce a města lépe vědí, kam peníze směřovat.

Zástupci Svazu pak informovali prezidenta o dalších problémech, které obcím ztrpčují život. Hovořili především o stále narůstající administrativní zátěži. „Jde např. o povinné zveřejňování veškerých smluv na internetu. Návrhy zakotvující informační povinnosti obcí by měly být projednávány koordinovaně, měly by být součástí jedné právní normy. A chybět by rozhodně neměl ani názor Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,“ upozornil Dan Jiránek. Dojít by také mělo k revizi zákona o zadávání veřejných zakázek, podle kterého může docházet k rušení velkého počtu výběrových řízení, např. z důvodu

šťastné zrušení možnosti veřejné služby nebo na předpokládanou změnu financování sociálních služeb tak, že dotaci, kterou nyní poskytuje MPSV, by měly v budoucnu rozdělovat kraje. Ohledně veřejné služby a veřejně prospěšných prací Miloš Zeman také na následném brífinku zkonstatoval, že přenesení pravomocí na úřady práce považuje za naprosto nevyhovující a podpoří přesun kompetencí zpět na obce.

Závěrem je třeba dodat, že jednání proběhlo v příjemné atmosféře, přestože mělo čistě pracovní charakter. Obě strany věří ve vzájemnou a prospěšnou spolupráci do budoucna.

Lenka Zgrajová

BRUSEL SLIBUJE POMOC SE ZÁPLAVAMI. BUDEME SI NA NI MUSET ALE ROK POČKAT

Škody se stále počítají. Na celkovou bilanci je pořád ještě brzy. Na záplavy v České republice a sousedním Rakousku a Německu však hned počátkem června zareagovala Evropská komise, a to slovy komisaře pro regionální rozvoj Johanne Hahna, který má tuto oblast na starosti. Je připravena všem postiženým státům poskytnout pomoc z Fondu solidarity EU.

Pro připomenutí, Fond solidarity EU vznikl po rozsáhlých záplavách ve střední Evropě v roce 2002 s cílem pomoci členským státům uhradit část nákladů spojených se záchrannými operacemi a následným odstraňováním škod v případech přírodních katastrof, jako jsou záplavy, požáry či zemětřesení. Od té doby byl využit již v 52 případech přírodních katastrof, přičemž pomoc pro 23 evropských států dosáhla 3,2 miliardy eur. Česká republika z něj čerpala již třikrát, a to vždy v souvislosti s povodněmi (poprvé 129 milionů na zmírnění následků škod vzniklých v roce 2002, podruhé 5,1 na škody z roku 2010 a naposledy 10,9 milionů na škody později v témže roce).

Podle platných pravidel mohou členské státy obdržet prostředky z tohoto fondu, pokud o ně požádají do deseti týdnů od katastrofy. Je také definován minimální rozsah škod, který musí být překročen, aby bylo možné mechanismus solidarity spustit, a který pro ČR činí 872 milionů eur. Pomoc ale může být udělena i v případě, že škoda tento limit nepřesáhne, ale živelní pohroma způsobí velké regionální problémy. Pomoc přitom činí 2,5 % zjištěné škody, v případě velké „národní pohromy“, pak pomoc může narůst o 6 %. Uvolnění pomoci je vázáno na formální rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, které rozhodují o rozpočtu a jeho změnách. Na základě tohoto rozhodnutí Komise podepíše s členským státem příslušnou smlouvu a v jedné splátce pomoc členskému státu uvolní.

Je třeba poznamenat, že Fond solidarity EU nepředstavuje operativní nástroj pro řešení dopadů přírodních katastrof. Finanční podpora může být poskytnuta pouze na základě žádosti postiženého státu a vlastní rozhodnutí o změně rozpočtu trvá několik měsíců. Kupříkladu poslední řešený případ se týká záplav ve Slovinsku, Chorvatsku a Rakousku, které tyto země zažily na přelomu října a listopadu 2012 a které si vyvolaly škody ve výši 381,1 milionů eur. Teprve v dubnu 2013 Komise navrhla vyplatit postiženým státům 14,3 milionů, přičemž Evropský parlament zatím stihl pouze jmenovat zpravodaje v rozpočtovém výboru a na jeho rozhodnutí, stejně tak jako na souhlas Rady, si tyto země budou muset ještě několik měsíců počkat. Na pomoc z Bruselu si tak budeme muset počkat i my, pokud vše půjde hladce, dorazí nejdříve za rok.

*Ing. Oldřich Vlasák
místopředseda Evropského parlamentu
místopředseda Svazu pro evropské záležitosti*

Aktuality ve zkratce

● Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů ČR

26. až 28. květen 2013, Chomutov

V chomutovském kině Svět se konalo XXV. valné shromáždění a zároveň i jarní celostátní odborný seminář Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů. Mezi řadou hostů z ústředních státních úřadů, zástupců krajské samosprávy a odborné veřejnosti ani letos nechyběli zástupci Svazu. Nejprve pozdravil přítomné, a to jak z pozice primátora statutárního města Chomutov, tak předsedy svazové Komory statutárních měst, primátor Jan Mareš. Ve své úvodní zprávě přivítal přítomné, zdůraznil význam kvalitní úřednické práce pro chod veřejné správy a ocenil práci tajemníků. Mezi dalšími hosty pak vystoupil výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech. Mimo obvyklé vyjádření pozdravů od předsedy Svazu a starostů a primátorů členských svazových měst a obcí zdůraznil především význam pilotního projektu, který by měl být v následujících dvou letech Svazem realizován. Požádal přítomné tajemníky, aby myšlenky meziobecní spolupráce věnovali pozornost a napomohli tak k vytvoření podmínek pro další zdomácnění a zkvalitnění veřejné správy na úrovni obcí a měst.

● Pracovní skupina Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii jednala o evropských nařízeních

4. červen 2013, Praha

Na Ministerstvu průmyslu a obchodu proběhlo jednání pracovní skupiny č. 7 Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii, které se za Svaz zúčastnila také Barbora Fürstová z Kanceláře Svazu. Pracovní skupina byla vytvořena pro řešení otázek zjednodušení přípravy energetických staveb. Na posledním jednání se zabývala novým nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 347/2013, kterým se stanoví hlavní

směry pro transevropské energetické sítě. Toto nařízení stanoví hlavní směry pro včasný rozvoj a interoperabilitu prioritních koridorů a oblastí transevropské energetické infrastruktury stanovených v příloze I zmíněného nařízení.

Dalším projednávaným materiálem bylo formální upozornění ze strany Evropské komise na nesoulad směrnice o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Evropská komise mimo jiné vytýká nedostatečnou účast dotčené veřejnosti.

● Budou platit neuvolnění zastupitelé sociální pojištění?

6. červen 2013, Praha

Na půdě Poslanecké sněmovny se konalo jednání rozpočtového výboru. Na programu byl mimo jiné vládní návrh zákona o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva (sněmovní tisk 1004). Návrh předpokládá, že účast na sociálním zabezpečení, včetně důchodového a nemocenského pojištění, bude povinná pro všechny členy zastupitelstev územně správních celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hl. m. Prahy. Podle současné legislativy jsou do účasti na sociálním zabezpečení zahrnuti pouze uvolnění

členové zastupitelstev. Ministerstvo financí v rámci harmonizace legislativy a rušení výjimek navrhuje nově účast na sociálním pojištění právě i pro neuvolněné zastupitele. Dle 1. náměstka ministra financí by se novela neměla týkat členů zastupitelstev, jejichž měsíční odměna je do výše 2 500 Kč. Změna se tedy dotkne zejména členů zastupitelstev krajské samosprávy, Prahy a neuvolněných starostů.

Takto postavený návrh je sice možné pozitivně vnímat z hlediska „čištění“ legislativy od výjimek, ale na druhou stranu může mít negativní dopady na rozpočty obcí – bude znamenat vyšší výdaje samospráv. Novela bude také znamenat snížení samotných odměn členů zastupitelstev a další její nekonceptnost je v podstatě přeposílání obecních peněz zpět do státního rozpočtu.

Proti vládnímu návrhu podal pozměňovací návrh poslanec Vladislav Vilímec, který navrhl vypustit pasáž o účasti na sociálním pojištění pro neuvolněné členy územně samosprávných celků. Na jednání rozpočtového výboru, i přes aktivní podporu Svazu, podpořilo tento pozměňovací návrh pouze 5 členů výboru, nebyl tedy přijat. Svaz se bude snažit aktivně přispět k dosažení změny ve 2. čtení, popřípadě v Senátu. Za Svaz se jednání účastnil David Sláma z legislativně-právního odd. Kanceláře.

● **Asociace inkasních agentur nabízí metodickou pomoc s vymáháním pohledávek**

11. červen 2013, Praha

Kancelář Svazu navštívili zástupci Asociace inkasních agentur (AIA). Jednání se za Svaz zúčastnil Zdeněk Mandík a David Sláma. AIA je sdružením právnických osob a členem evropské federace národních asociací inkasních agentur. V rámci České republiky sdružuje AIA společnosti v oblasti správy a vymáhání pohledávek, které splňují etický kodex. AIA nabídla Svazu možnost zorganizování semináře či workshopu pro zástupce samospráv, který by se tematicky zabýval problematikou pohledávek a jejich vymáháním na úrovni obcí a měst. Další nabídka byla učiněna směrem k přípravě návrhu zákona o inkasních činnostech právě z dílny AIA. Zástupci Svazu budou přizváni k workshopu, kde bude tento návrh zákona představen a budou k němu moci uplatnit připomínky. Se zástupci AIA byla také dohodnuta další možná spolupráce na některé z akcí pořádaných Svazem, jako je například listopadová finanční konference, kde by mohla být zástupcům obcí problematika řízení pohledávek přiblížena.

● **„Odpady a obce“ již po čtrnácté v Hradci Králové**

12. až 13. červen 2013, Hradec králové

V rámci Odpadových dnů 2013, nad nimiž převzal záštitu také Svaz, se konala odborná Konference odpady a obce. Byl na ní představen aktuální vývoj legislativy odpadového hospodářství ČR a diskutovalo se o připravovaném zákonu o odpadech a dalších zákonných normách, Plánu odpadového hospodářství ČR a dalších. Byly prezentovány konkrétní příklady řešení odpadového hospodářství v regionech a spolupráce měst a obcí při rozvoji odpadového hospodářství v regionech a krajích ČR. Svoji zkušenost z oblasti komunálního odpadového hospodářství, jejichž model je založen na maximalizaci materiálového a energetického využití odpadů, předali také zástupci z Belgie. Diskutovalo se i o problematice komunálních bioodpadů, recyklaci jednotlivých složek komunálních odpadů ve vazbě na jejich vlastnosti a dalších otázkách. Všechny příspěvky byly pro zúčastněné, ať už ze strany zástupců státní správy, soukromých společností, ale i měst a obcí, velmi přínosné a poučné. Svaz na konferenci zastupovala Barbora Fürstová z Kanceláře Svazu.

● **Neformální setkání členů Rady vlády pro romské menšiny**

14. červen 2013, Praha

Na Úřadu vlády ČR se konalo neformální setkání některých členů Rady vlády pro romské menšiny, jehož cílem bylo prodiskutování situace kolem Monitorovacího výboru. Monitorovací výbor sleduje postup v dosahování cílů Agentury pro sociální začleňování a v poslední době jeho závěry vzbuzovaly rozpaky. Z tohoto důvodu, který však není jediným problémem tohoto subjektu, usiluje předsedkyně Monitorovacího výboru Jiřina Bradová o obměnu části občanských členů uvedeného výboru.

● **Zákon o řídicím a kontrolním mechanismu ve veřejné správě odmítá Svaz i kraje**

19. červen 2013, Praha

Na Krajském úřadě Pardubického kraje se konalo zasedání Komise pro veřejnou správu a legislativu Rady Asociace krajů ČR. Na pozvání se ho zúčastnil i zástupce Svazu David Sláma. Diskutovalo se o možné intenzifikaci vzájemných vztahů mezi oběma organizacemi. Konkrétním výsledkem je pořádání dalších společných pracovních setkání, kde se mohou navzájem členové seznamovat se svými postoji. Na jednání byla reflektována nevole samospráv k navrhovanému zákonu o řídicím a kontrolním mechanismu ve veřejné správě, který odmítá jak Svaz, tak i kraje. Tento předpis by pro samosprávy znamenal další peněžní vydání a zvýšení administrativní zátěže, aplikační procesy by mohly způsobit problémy, kterým je lépe předejít nezáváděním těchto opatření.

Na setkání se dále řešila problematika čerpání prostředků z evropských fondů v novém programovacím období, kde zazněl požadavek krajských samospráv nadále do rozdělování peněz promlouvat. Důraz by měl být kladen na jednoznačnost a jednoduchost podkladových dokumentů, aby nedocházelo ke zbytečným administrativním nákladům při administraci. Společný názor Svazu a krajů je rovněž v problematice tzv. spotřebitelského ombudsmana. Samosprávy si jsou vědomy silného negativního morálního rozměru problému předváděcích akcí, nicméně není možné tento problém řešit převedením agendy na obce a kraje.

● **Již podruhé se jednalo o zvýšení odměn zastupitelů**

20. červen 2013, Praha

Na Ministerstvu vnitra proběhla druhá schůzka se zástupci ÚSC nad přípravou novely nařízení vlády o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev. Jednání na počátku inicioval Svaz, když požadoval navrácení výše měsíčních odměn na úroveň roku 2010. Diskutovalo se o odstranění disproporcí mezi odměňováním uvolněných a neuvolněných starostů. Ministerstvo vnitra navrhuje stanovení odměny neuvolněného starosty koeficientem 0,6 násobku výše měsíční odměny stanovené pro uvolněného starostu. Druhým bodem bylo již avizované navrácení výše měsíčních odměn, které ale naráží na nepochopitelný odpor MPSV. Stále totiž zastává názor, že se odměny členů zastupitelstev musí odrážet od platové sféry ve veřejné správě. Svaz však požaduje

vytvoření nové koncepční úpravy, která by více odrážela realitu postavení a odpovědnosti komunálních politiků. Závěrem zaznělo, že zástupci obcí preferují variantu navýšení měsíčních odměn na úroveň roku 2010 se současnou korekcí disproporce v odměňování uvolněných a neuvolněných starostů a požadují zpracování nové koncepční úpravy včetně její analýzy. Za Svaz se jednání zúčastnila Ludmila Němcová z Kanceláře Svazu.

● Pryč s hazardem! Žádný stavební superúřad!

24. června 2013 Praha

Tato témata byla mottem semináře v Poslanecké sněmovně, který se konal pod záštitou poslanců Víta Bárty a Michala Babáka ve spolupráci se Svazem, konkrétně pracovní skupinou obcí II. typu. Diskutoválo se o květnovém nálezu Ústavního soudu, který Ministerstvu financí přikazuje zahájit přezkumná řízení dle § 43 odst. 1 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve vztahu k povolením vydaným dle ustanovení § 50 odst. 3 téhož zákona v rozsahu schválení stálého umístění jiných technických herních zařízení obdobných výherním hracím přístrojům nebo jejich koncových zařízení na území

obcí a měst. Podle současných informací se zvyšuje počet měst, která zakazují hazard na celém území bez výjimky. Vystavují se tím různým tlakům, zejména ze strany sportovců a sociálních zařízení. Aby regulace hazardu byla účinná, je třeba spolupráce v území, aby prohibice v jednom městě nedošlo k přelévání do jiných míst. Obecně zaznělo, že úplná prohibice není ideální, je lépe nechat omezené množství provozoven, pod větší kontrolou.

O stavebním superúřadu přišel diskutovat ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský. Uvedl, že ministerstvo připravilo návrh zákona čistě z praktických důvodů, a to sjednotit úroveň výkonu státní správy v území, kterou označil za tristní, a zamezit situaci, kdy úřad vydává stavební povolení fakticky sám sobě. Nejde o rušení stavebních úřadů, ale o lepší organizaci. Protiargumenty vznesli Miroslav Uchytíl, starosta Chlumce nad Cidlinou, a Antonín Lízner, starosta Příšovic. Upozornili na neustálé okrajování

kompetencí a převádění na centra, vzdalování veřejné správy občanům, na jejich naštvanost a frustraci, že nemohou své záležitosti vyřídit v místě bydliště. Jako připomínka nesystémových kroků státu byla připomenuta sociální reforma II a kolaps sociální práce a vyplácení dávek, které ani po roce a půl není zcela funkční, odebrání agendy občanských průkazů, změna pojetí veřejné služby 2012. V závěru zazněl požadavek, aby obce, které jsou schopné výkon státní správy zajistit podle státem nastavených parametrů, mohly přenesenou působnost vykonávat bez nekonceptních systémových zásahů státu s podmínkou stoprocentní úhrady za jednotlivý úkon.

PowerCem
Czech Republic

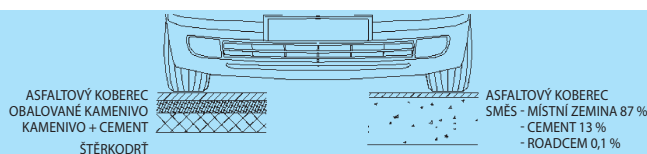
Official partner of PowerCem Technologies!

ŠETŘÍME ČAS I FINANCE

Technologie pro rekonstrukce a výstavbu nových komunikací

- úspora 30 % oproti klasické skladbě podkladních vrstev
- úspora času – až 3000 m² denně
- reference – realizace pro obce a soukromé investory v ČR od r. 2010
- garance kvality

Všechny důležité informace na
www.powercem.cz

Kontakt: rskala@powercem.cz, tel. +420 724 753 233

Změňme manipulaci s vodou na přehradách

Z podnětu Petra Halady, starosty Kamýku nad Vltavou, i některých dalších starostů Svaz vyhláší výzvu adresovanou předsedovi vlády.

V souvislosti s letošními, opět extrémními povodněmi, žádáme premiéra Petra Nečase, aby vláda České republiky iniciovala okamžitou změnu manipulačních řádů a provozních řádů vodních ploch v České republice tak, aby mohla být zvýšena jejich retenční kapacita a všechna vodní díla byla mnohem lépe připravena zvládnout nápor přívalových dešťů a povodňových vln.

Svaz si je vědom mnoha argumentů, které směřují proti, včetně ekonomických, nicméně vzhledem k dlouhodobým změnám klimatu, je nutné vyvolat diskusi o možných opatřeních do budoucna.

Připojte se k naší výzvě a e-mailem nám zašlete vaše vyjádření.

Předsednictvo Svazu

PŘEDSEDNICTVO SVAZU SE SEŠLO 6. ČERVNA 2013 V PRAZE K MIMOŘÁDNÉMU ZASEDÁNÍ, PŘEDMĚTEM JEDNÁNÍ BYLY POVODNĚ

Aktuální povodňová situace a možnosti pomoci, to bylo hlavním předmětem jednání Předsednictva Svazu, které se sešlo k mimořádnému zasedání dne 6. června 2013 v Praze. Rozhodlo, že obcím na pomoc odstranění dopadů ničivých povodní poskytne 1 milion korun, a to konkrétně na pořízení požadovaných vysoušečů. Svaz současně oslovil své partnery, aby se k akci připojili.

Předseda Svazu Dan Jiránek ocenil probíhající pomoc postiženým obcím a jejich obyvatelům. Poděkoval zejména všem starostům, kteří neváhali a našli si partnerské obce, kterým pomáhají přímo. Typ této pomoci se velice osvědčil již při povodních v letech 1997 a 2002. Zároveň také zkonstatoval, že celé vedení Svazu si váží i práce krajské samosprávy, ústředních orgánů státní správy, celého záchraného systému, hasičů, vojáků, neziskových organizací i dobrovolníků, kteří se na eliminaci škod způsobených ničivými povodněmi jakýmkoli způsobem podílejí.

Zazněla také přímá výzva Ministerstvu zemědělství, resp. vládě, aby na okamžité odstranění následků škod, včetně řešení katastrofálního stavu podfinancování hasičů, využila zisku z hospodaření státních podniků. V Lesích ČR leží např. volných 6 miliard korun. Svaz bude zároveň aktivně prosazovat, aby se změnilo hospodaření s krajinou, neboť bez tohoto zásadního kroku budou v budoucnu jakákoli protipovodňová opatření nedostatečná.

Předsednictvo Svazu také rozhodlo o náhradním termínu konání XIII. Sněmu Svazu – viz následující text.

XIII. SNĚM SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

V rámci solidarity s postiženými obcemi byl odložen XIII. Sněm Svazu, který byl původně plánovaný na 6. a 7. června 2013. Předsednictvo Svazu se shodlo na náhradním termínu jednání Sněmu, a to ve dnech 19. – 20. září 2013. Místo konání tohoto nejdůležitějšího celorepublikového setkání zástupců samospráv se nemění, proběhne v prostorách výstaviště v Českých Budějovicích.

Účastnický poplatek:

Účastnický poplatek za zástupce vaší obce/města uhrazený na XIII. Sněm Svazu v původním termínu bude použit na úhradu účasti zástupce vaší obce/města na Sněmu v novém termínu. V případě, že se Sněmu v náhradním termínu váš zástupce nezúčastní, informujte prosím o této skutečnosti Kancelář Svazu, která vám následně vystaví opravný daňový doklad, na základě kterého vám bude již uhrazený účastnický poplatek vrácen.

Po vrácení účastnického poplatku, bude automaticky váš zástupce z účasti na Sněmu odhlášen. Pokud byste později měli zájem o účast na Sněmu v novém termínu, bude třeba se znovu přihlásit a účastnický poplatek uhradit.

Zplnomocnění:

Prosíme vás o potvrzení, že zplnomocnění vašeho kolegy, které jste nám zaslali na původní termín konání Sněmu, je platné i v novém termínu. Stačí prostřednictvím e-mailu. Pokud vám ale bude nový termín časově více vyhovovat a budete se chtít Sněmu zúčastnit osobně, prosíme o vyplnění přihlášky na Sněm (byla přílohou INS č. 5, najdete ji ale i na webových stránkách Svazu) a uhradení účastnického poplatku.

Těšíme se na setkání s vámi.

Po zahájení jednání proběhla standardní kontrola úkolů. Předseda Svazu Dan Jiránek přitom informoval, jak byly v souvislosti s blížící se změnou organizačního řádu Kanceláře Svazu rozděleny kompetence (garance) mezi místopředsedy, kteří by měli zodpovídat za jednotlivé oblasti činnosti Svazu.

Následovalo projednání zprávy o hospodaření Svazu k 31. březnu 2013. Podrobný komentář k rozpočtu zpracovala Dominika Jadrná, přítomní k němu v podstatě neměli žádných připomínek. Členy Předsednictva ale také zajímalo, jakou ztrátu zaznamená svazový rozpočet v souvislosti se zrušením červnového Sněmu Svazu. Jaromír Jech informoval, že podle předběžných odhadů se bude jednat zhruba o částku 300 000 Kč. Druhý dotaz směřoval k úhradě členských příspěvků. Dominika Jadrná sdělila, že k 31. březnu 2013 byly příspěvky uhrazeny z 80 %, k současnému datu jsou ale zaplacený již ze 100 %, což samozřejmě přítomní hodnotili pozitivně. Předsednictvo Svazu doporučilo zprávu o hospodaření za 1. čtvrtletí Radě Svazu vzít na vědomí.

Široká diskuse se poté vedla o chystaných změnách v organizačním řádu Kanceláře Svazu, který má platit od 1. 9. 2013. Jisté komplikace ovšem nastávají vzhledem k tomu, že Sněm, který schvaluje související změny Stanov Svazu, byl odložen na 19. a 20. září. Tento materiál byl nakonec stažen z jednání, bude dopracován a připraven na příští jednání Předsednictva Svazu.

Další body jednání se týkaly plánovaných či realizovaných projektů Svazu. Nejprve byli členové Předsednictva informováni o tom, že Svaz inicioval jednání se zástupci Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva průmyslu a obchodu ve věci podpory zapojení měst a obcí ČR do aktivit zahraniční rozvojové spolupráce. Zástupci MZV přislíbili aktivní účast na informačních akcích pro zástupce obcí a metodickou pomoc. Doporučili předložení projektů do dvou existujících dotačních titulů, nicméně konstatovali, že objem finančních prostředků se navyšovat nebude, v jednom se bude dokonce snižovat. Zájem o užší spolupráci deklarovali zástupci MPO, a to zejména v oblasti zahraničních investic měst a obcí v ČR a v oblasti podpory vazeb místních podnikatelů v návaznosti na aktivity měst. Svaz bude iniciovat další jednání.

Další informace se týkala projektů Svazu z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, tedy Vzdělaného zastupitele, který koncem srpna končí (viz str. 10), navazujícího projektu Odpovědný zastupitel, jehož příprava byla schválena dubnovou Radou Svazu a projekt by měl být předložen počátkem července (projekty

do této výzvy lze předpokládat do 9. srpna), a realizace projektu Podpora meziobecní spolupráce. S projektovou žádostí tohoto projektu bylo Předsednictvo seznámeno na mimořádném květnovém zasedání – *podrobněji viz str. 11–13*. Předsednictvo vzalo podané informace na vědomí a požádalo o zpracování přehledu projektů, do kterých je Svaz zapojen nebo které hodlá v nejbližší době realizovat.

Podrobně byli přítomní informováni také o stavu příprav na příští programové období, které jsou stále poznamenány neexistencí rámce územní a urbánní dimenze, který by byl z pozice MMR dohodnut s klíčovými aktéry působícími v území, tedy městy a obcemi, kraji a resorty. Tato situace pokračuje i přes usilovnou a dlouhodobou angažovanost Svazu spočívající jak ve vytvoření celé řady podkladů, tak snaze o jejich prosazení. Rámec územní a urbánní dimenze je však zcela zásadní pro obhájení zájmů měst a obcí ČR při vyjednávání o využívání prostředků evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) v novém programovém období. Přítomní vzali podané informace na vědomí.

Projednávala se také pomoc Svazu obcím postiženým červnovými povodněmi (viz *mimořádné jednání Předsednictva*). Do rozhodování, kterým obcím vysoušeče zapůjčit, bude nutné zapojit členy Rady z postižených okresů, kteří lépe znají tamní situaci.

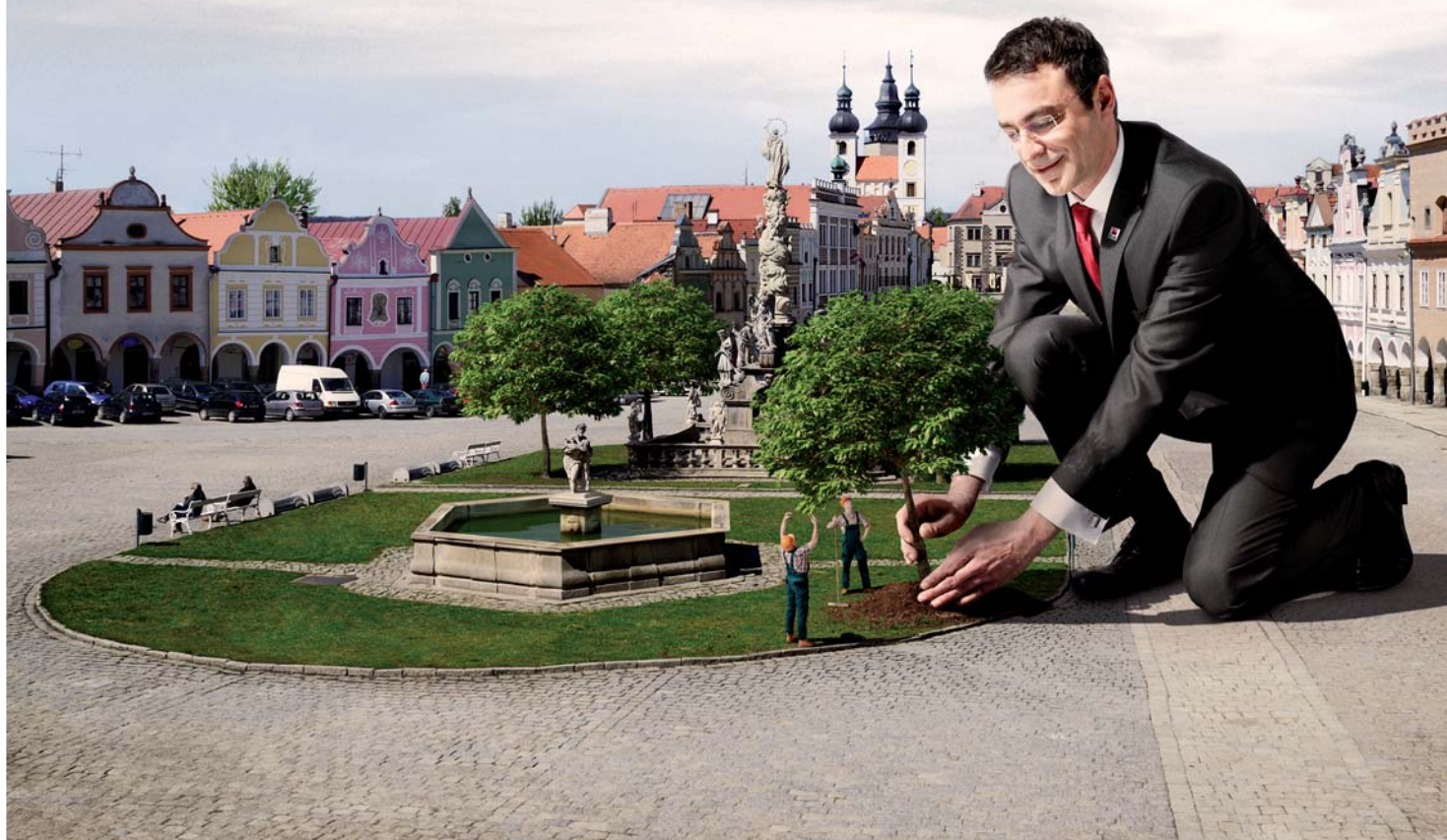
V závěrečné části jednání Předsednictvo jmenovalo člena Dozorčí rady Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, kterým se stal Jan Prokop ze společnosti Asekol, schválilo personální změny v komisích, záštitu Svazu nad akcí Dřevěná stavba roku, vzalo na vědomí zájem Asociace soukromých zemědělců o uzavření dohody o spolupráci atd.

Lenka Zgrajová

Jsme
součástí
vašeho
rozvoje

800 521 521
www.kb.cz

KB – spolehlivý partner
měst a obcí

- financování rozvojových projektů
- předfinancování investičních dotací
- zajištění úrokových rizik

fincentrum

**Banka roku
2012**

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

 NEJLEPŠÍ BANKA 2012
CENA HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN

Nový občanský zákoník: Obec jako správce nemovitého majetku

V Informačním servisu č. 6 jste si mohli přečíst úvodní článek k problematice nového občanského zákoníku, který nabude účinnosti 1. ledna 2014. V závěru tohoto článku jsme upozorňovali, že na změny, které nový zákoník přináší, je třeba se dobře připravit. V tomto příspěvku se budeme podrobněji věnovat povinnostem obce, které má jako správce nemovitého majetku.

Při vstupování do právních vztahů týkajících se nemovitostí je třeba postupovat obzvláště obezřetně, zejména pokud obec nabývá nebo zcizuje pozemek nebo stavbu, neboť jde obvykle o ekonomicky velmi významné transakce, kdy nedodržení zákonného postupu, zveřejněním záměru dle § 39 zákona o obcích (v případě prodeje či směny obecního majetku) počínaje a vkladem vlastnického práva do katastru nemovitostí konče, může vést až k absolutní neplatnosti smlouvy, a nekvalitní smluvní podchycení celé transakce zase ke zmaření původních plánů obce a finančním ztrátám, což bude mnohdy pro obec ještě závažnější.

Nový občanský zákoník přitom vnáší do oblasti nemovitostí celou řadu zásadních změn a s nimi další rizika spojená s neznalostí nebo nesprávnou aplikací nové právní úpravy. V tomto článku přinášíme přehled vybraných nejdůležitějších změn.

Nové vymezení pojmu „nemovitost“, stavba jako součást pozemku

Nový občanský zákoník v § 498 odst. 1 definuje věci nemovité následovně: „*Nemovité věci jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li jiný právní předpis, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá.*“ V této souvislosti je mimořádně důležité dále ustanovení § 506 odst. 1, které zní: „*Součástí pozemku je prostor nad povrchem i pod povrchem, stavby zřízené na pozemku a jiná zařízení (dále jen „stavba“) s výjimkou staveb dočasných, včetně toho, co je zapuštěno v pozemku nebo upevněno ve zdech.*“ Nový občanský zákoník se tak vrací po dlouhých desetiletích ke staré římskoprávní zásadě „*superficies solo ce-*

dit“, která v praxi znamená, že stavba není samostatnou věcí (jak je tomu dle současné právní úpravy), nýbrž je součástí pozemku, na němž stojí. Výjimku tvoří stavby dočasné, a dále, dle výslovného ustanovení § 509, podzemní stavby inženýrských sítí a stavby a zařízení, které s nimi provozně souvisejí. (Současný občanský zákoník naopak v § 119 odst. 2 stanoví, že *nemovitostmi jsou pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem* a v § 120 odst. 2, že *stavba není součástí pozemku.*)

Stávající vlastníci staveb stojících na cizích pozemcích se ovšem nemusí v žádném případě bát, že úderem půlnoci po silvestru 2013 o svůj majetek přijdou. Součástí pozemků se s účinností nového občanského zákoníku stanou pouze ty stavby, kde vlastnické právo svědčí týmhž osobám jako vlastnické právo k pozemkům, na nichž stojí. Je-li stavba a pozemek ve spoluvlastnictví více osob, musí být totožní i spoluvlastníci (a z logiky věci zřejmě i jejich spoluvlastnické podíly, byť to zákon výslovně nestanoví). Není-li tomu tak, pak stavba zůstane i nadále samostatnou věcí s tím, že ovšem vlastníku pozemku vznikne ke stavbě na něm stojící předkupní právo, a vlastníku stavby stejně tak předkupní právo k pozemku. Smyslem této úpravy je do budoucna odlišné vlastnictví staveb a pozemků v maximální míře eliminovat. Vlastníky pozemků, na nichž jsou zbudovány cizí stavby, jsou z různých historických důvodů často i obce.

Situace, kdy se v současnosti mnohdy celé bytové domy či sídliště nacházejí na pozemcích jiného vlastníka, nejsou nijak ojedinělé a některé případy, kdy tento stav činí vlastníkům takových bytů či budov značné problémy, jsou i mediálně známé. Na druhou stranu kritici nové právní úpravy upozorňují na možné praktické potíže, např. při prodeji bytů nebo rozsáhlejší investiční výstavby. Dále někteří poukazují

na nedostatečnost přechodných ustanovení, např. ve vztahu ke stavbám stojícím na více pozemcích. (§ 3059 se vykládá tak, že taková stavba se může stát součástí toho pozemku, na němž stojí převážná část stavby, přičemž na zbytek se budou vztahovat ustanovení o přestavku. V praxi ovšem mohou vznikat i složitější situace.) Stavba navíc může být podle nového občanského zákoníku součástí věcného „práva stavby“, které je dle ustanovení § 1242 věcí nemovitou. K právu stavby více viz níže.

Věcná práva k věcem cizím a právo stavby

Podstatou věcných práv je vztah osoby k určité věci, jejíž právní osud tato práva sledují, na rozdíl od závazků, kde jde vždy o smluvní nebo jiný závazkový vztah dvou osob. Z věcných práv k věcem cizím, typicky např. na věcné břemeno, jímž je zatížen pozemek, nemají zásadně vliv změny vlastnictví tohoto pozemku. Nový občanský zákoník, stejně jako občanský zákoník stávající, zná následující věcná práva k věcem cizím: věcná břemena, zástavní právo, zadržovací právo a předkupní právo, je-li jako věcné právo zřízeno. Nově však rozlišuje věcná břemena na služebnosti, které vlastníka věci zavazují, aby ve prospěch oprávněného něco strpěl nebo se nějaké činnosti zdržel, a na reálná břemena, která vlastníka věci zavazují, aby ve prospěch oprávněného něco konal. Úprava věcných břemen, zejména služebností, je v novém občanském zákoníku výrazně rozsáhlejší, než v zákoníku stávajícím, přičemž výslovně jsou upraveny i některé specifické druhy služebností (např. služebnost inženýrské sítě). Smluvním stranám přitom nic nebrání v tom, sjednat i takovou služebnost, kterou zákon neuvádí. Jako zvláštní věcné právo k věci cizí je pak upraveno „staronové“ právo stavby.

Právo stavby opravňuje „stavebníka“ mít na cizím pozemku stavbu. Jak již bylo řečeno výše, stavbu podle nového občanského zákoníku (tam, kde se neuplatní přechodná ustanovení) nelze vlastnit, nejedná se o samostatnou věc, právo stavby však vlastnit lze, právo stavby je dle ustanovení § 1242 nemovitostí. A jako nemovitou věc jej může stavebník dále převádět, pronajímat,

zatěžovat a podobně. To je podstatný rozdíl např. oproti věcnému břemeni, resp. služebnosti. (Zřídit a) užívat stavbu na cizím pozemku bude možné i nadále na základě nájemní smlouvy či věcného břemene, je ovšem třeba se smířit s tím, že taková stavba bude jakožto součást pozemku ve vlastnictví vlastníka pozemku. (Případné vyrovnání mezi vlastníkem pozemku a tím, kdo stavbu zbudoval, je pak věc druhá.) Právo stavby pouze možnosti uspořádání právních vztahů mezi vlastníkem pozemku a tím, kdo zbuduje či užívá stavbu na tomto pozemku, rozšiřuje. Spíše se tedy nabízí otázka, jaký je rozdíl mezi tím, vlastnit na cizím pozemku stavbu, což umožňuje občanský zákoník současný, a vlastnit na cizím pozemku právo stavby, které zavádí nový občanský zákoník. V první řadě je třeba uvést, že pojmovým znakem práva stavby je jeho dočasnost. Nový občanský zákoník stanovuje maximální dobu 99 let, na kterou lze právo stavby zřídit. (Vlastník práva stavby a vlastník pozemku ovšem nic nebrání následně tuto dobu prodlužovat.) Při zániku práva stavby splyne stavba s pozemkem a vlastník práva stavby, není-li sjednáno jinak, bude náležet náhrada ve výši poloviny hodnoty stavby v době zániku práva stavby. V době trvání práva stavby mají přitom jeho vlastník a vlastník pozemku vzájemná předkupní práva. Právo stavby dále není nijak vázáno na existenci samotné stavby, může být zřízeno k pozemku nezastavě-

mu i zastavěnému a trvá i po případném zániku stavby. Zákoník specificky upravuje i další práva a povinnosti stavebníka a vlastníka zatíženého pozemku a další související záležitosti, s nimiž je třeba se před zřízením práva stavby důkladně seznámit.

Uvádí se, že právo stavby může najít v praxi uplatnění typicky u staveb s omezenou životností – jako příklady se zmiňují skladištní haly, hypermarkety, solární elektrárny a podobně (nezřídka budované právě na obecních pozemcích) – kde je nicméně přecijen potřeba upravit právní poměry „pevnějším“ způsobem oproti např. nájmu. Jak již bylo řečeno výše, právo stavby lze ovšem zřídit i k pozemkům zastavěným. Situací, kdy bude výhodné právo stavby využít, může být celá řada. Nakolik si tento staronový právní institut praxe osvojí a jak široké nalezne uplatnění, ukáže čas.

Posílení role veřejných seznamů, nový katastrální zákon

Nový občanský zákoník zdůrazňuje roli „veřejných seznamů“ včetně katastru nemovitostí. V této souvislosti a v souvislosti s řadou dalších změn, jež nový občanský zákoník přinese, byl připraven zcela nový katastrální zákon, který již schválila Poslanecká sněmovna a v současnosti čeká na projednání v Senátu.

Nová právní úprava má posílit uplatňování zásady materiální publicity, která chrání toho, kdo jedná v důvěře v to, že zápis ve veřejném seznamu odpovídá skutečnému právnímu stavu, v případě převodu nemovitosti tedy zejména kupujícího, a s ní související zásadu priority zápisů (tato zásada by se měla projevovat předpokladem, že navrhovatelé každého zápisu věděli o všech skutečnostech zapsaných do katastru před navrhovaným zápisem a nevěděli o skutečnostech, které před podaným návrhem zapsány nebyly, pokud se neprokáže opak). Důsledné uplatňování těchto zásad má posílit právní jistotu a eliminovat rizika při obchodování s nemovitostmi či zřizování zástavních práv. Současně s tím se má posílit také ochrana vlastníků před „podvodnými návrhy“ adresovanými katastru (zejména jejich informováním či možností vyznačit poznámku spornosti). Rozšířit se má též rozsah údajů zapisovaných do katastru, přičemž, až na některé specifické výjimky, budou veškeré zápisy prováděny formou vkladu.

V dalším vydání se zaměříme na změny, které nový občanský zákoník přinese v oblasti nájemních smluv a ve smluvním právu obecně.

Mgr. Viktor Kalabza
JUDr. Mgr. Lukáš Váňa, Ph.D.
KVB advokátní kancelář s.r.o.
www.akkvb.cz

Když se občan odmítne napojit na splaškovou kanalizaci

Stává se, že obec dostaví splaškovou kanalizaci a najdou se občané, kteří se na systém odmítnou napojit. Nereagují ani na výzvy obce, aby doložili, jakým způsobem s tímto odpadem nakládají. Výjimkou nejsou ani hospodářci rolníci, kteří tvrdí, že fekálie vyvážejí na své pole. Jak tento problém řešit?

Na úvod je nutné uvést, že dle § 3 odst. 8 zákona o vodovodech a kanalizacích může obecní úřad v přenesené působnosti rozhodnutím uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné. Je přitom nerozhodné, zda má již vlastník nemovitosti řádně povolenou např. suchou jímku nebo čistírnu odpadních vod. Pokud by se dotčený vlastník nebyl ochoten připojit, je vydané rozhodnutí exekučním titulem podle správního řádu. Orgán, který rozhodnutí vydal (obecní úřad), by tak v případě, že se vlastník

nebude ochoten připojit, mohl jít cestou exekuce na nepeněžitá plnění (§§ 107 až 129 správního řádu) a ukládat vlastníkově např. donucovací pokuty (§ 112 písm. c) správního řádu).

Od 1. 8. 2010 je v § 38 odst. 6 vodního zákona zakotvena povinnost zneškodňování odpadních vod ze žump (bezodtokových jímek), ve kterých se shromažďují odpadní vody z objektů, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo podzemních vod, a rovněž povinnost vlastníka bezodtokové jímky prokázat na výzvu vodoprávního úřadu zákonnost tohoto zneškodňování. Doložit

způsob likvidace odpadních vod v souladu s vodním zákonem lze nejsnadněji dokladem o zaplacení vyvezení žumpy, smlouvou s provozovatelem ČOV apod. (doklad je nutno uchovávat 3 roky).

Na fyzické osoby podnikající či právnické osoby se vztahují stejná zákonná ustanovení jako na fyzickou osobu (tedy výše uvedené). Není tedy možné, že by pouze odboru životního prostředí (resp. vodoprávnímu úřadu) bylo sděleno, že likviduje splašky určitým způsobem. Nadto je nezbytné uvést, že v případě kalu se jedná o nebezpečný odpad, neboť je infekční. Doporučujeme obrátit se na příslušný vodoprávní úřad – obec s rozšířenou působností, v případě soukromého zemědělce případně i na odbor odpadů, s žádostí o součinnost.

Ing. Barbora Fürstová
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

Je možné zrušit významné krajinné prvky, když byly léta devastovány armádou?

Může obec jako nový vlastník pozemků zrušit nebo alespoň zmenšit výměru významných krajinných prvků, které byly zničeny a zarostly náletovými dřevinami a stromy? Proč by ji měla draze čistit, když se zde většina chráněných rostlin již nevyskytuje?

Na úvod si řekněme, že existují dva typy významných krajinných prvků (VKP). První vymezuje zákon a jsou to všechny lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy.

Druhým typem jsou jiné části krajiny, které jako významný krajinný prvek zaregistruje pověřený obecní úřad (jakožto místně příslušný orgán ochrany přírody). Jde zejména o mokřady, stepní trávníky, remízky, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou to být i cenné plochy porostů, sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. Registrace VKP se provádí zápisem do seznamu, který obsahuje soupis katastrálních území a výčet dotčených parcel s uvedením jejich vlastníků a nájemců, stručnou charakteristiku, doklad o oznámení, popřípadě o vý-

sledku zrušení, a zakres v mapách přímě-
řeného měřítka.

Registrované VKP

Dle § 6 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny může rozhodnutí o registraci VKP zrušit orgán ochrany přírody (OOP), který o registraci rozhodl, pouze v případě veřejného zájmu. Rušení i změna rozhodnutí o registraci jsou správním řízením z moci úřední. To znamená, že obec dá na příslušný OOP podnět (odůvodněný) ke změně/zrušení rozhodnutí o registraci VKP. OOP podnět vyhodnotí a následně buď zahájí, nebo nezahájí správní řízení.

Je velmi pravděpodobné, že neexistence VKP, složitost obnovy apod. nebude OPP vnímat jako veřejný zájem, a návrhu na zrušení rozhodnutí o registraci tedy

nevyhoví. V souvislosti s úpravou rozlohy VKP by se pak jednalo o změnu rozhodnutí o registraci VKP.

VKP vymezené zákonem

VKP ze zákona jsou ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, které utváří její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability, a jsou uvedeny v § 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Z uvedeného tedy vyplývá, že VKP ze zákona jsou jednoznačně vymezeny a není možné je měnit ani nijak upravovat.

Dodejme, že na revitalizaci VKP, a to ať už ze zákona či registrovaného, je možno čerpat finance z dotačních titulů (např. Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny). Pro více informací je nejlepší kontaktovat příslušnou Agenturu ochrany přírody a krajiny.

*Ing. Bc. Barbora Fůrstová
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu
redakčně upraveno*

BLÍŽÍ SE UKONČENÍ PROJEKTU

Služby projektu, který nabízí voleným představitelům měst a obcí bezplatně různé formy vzdělávání a informačně-poradenskou podporu, bude možné využívat do konce srpna 2013.

Neváhejte, mnoho času již nezbývá, zapojte se i vy!

Stále se ještě můžete obrátit na pracovníky právní poradny: e-mailem poradna@vzdelanyzastupitel.cz nebo telefonicky na číslo 226 227 505, a to i ve večerních hodinách. Pomáhají vám v otázkách souvisejících s chodem obce.

Další služby:

- e-learningový kurz - dostupný na webových stránkách www.vzdelanyzastupitel.cz zaměřený na podporu zastupitele v oblasti procesních pravidel řízení obce ve vazbě na zákon o obcích a související právní předpisy. Kurz je určen také zaměstnancům obecních a městských úřadů. Po úspěšném absolvování obdrží všichni absolventi certifikát.
- publikace - Příručka pro člena zastupitelstva obce a její elektronická aktualizace
- Sběrka případových studií

Více informací na: www.vzdelanyzastupitel.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

*Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského sociálního fondu
prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.*

Pojďme společně podpořit rozvoj meziobecní spolupráce v České republice

Po dlouhodobých diskusích napříč orgány Svazu v současné době vrcholí příprava na realizaci systémového projektu Podpora meziobecní spolupráce. Samotný název skrývá hlavní cíl projektu – vytvořit prostředí a podmínky pro dlouhodobou a systémovou podporu rozvoje meziobecní spolupráce v ČR. Téma projektu odráží současné potřeby, zohledňuje dosavadní vývoj v této oblasti a dostupné zahraniční zkušenosti. Do připravovaného projektu byly zapracovány také vaše náměty a připomínky, vznesené během letošních krajských setkání. Kromě základních informací o projektu chceme na tomto místě připomenout samotnou podstatu meziobecní spolupráce a její možné využití při zajišťování dostupnosti základních veřejných služeb.

Role obce při zajišťování veřejných služeb

Obce jsou základní jednotkou veřejné správy, která (často ve spolupráci s dalšími subjekty) zajišťuje pro své občany základní veřejné služby a naplňuje tak své základní poslání, vymezené v § 2, odst. 2 zákona o obcích – pečovat o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Kromě vytváření podmínek pro povinnou školní docházku a některé povinnosti při nakládání s komunálním odpadem, které obce plní ze zákona, je poskytování ostatních veřejných služeb pouze v rovině možnosti dané rozhodnutím samosprávného orgánu. Záleží tak pouze na rozhodnutí zastupitelstva, v jakém rozsahu obec vytvoří podmínky pro rozvoj sociálních služeb, uspokojování potřeb v oblasti bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání nebo celkového kulturního rozvoje.

Česká republika je svou fragmentací sídelní struktury předurčena k určitým rozdílům v dostupnosti některých základních služeb, např. v oblasti služeb sociálních, ale i dalších. Je přitom zřejmé, že lidé žijící ve větších městech a jejich okolí mají obecně lepší přístup ke službám, přitom dostupnost patří společně s kvalitou služeb k základním parametrům, podle kterých lidé služby (a tedy i představitele obcí) hodnotí. V souvislosti s reformou veřejné správy probíhá v ČR dlouhodobá diskuse k otázce, jaké je minimum služeb na daném území, které by mělo být obyvatelům k dispozici, případně na které úrovni je efektivní zajišťovat určité typy služeb. Odpověď na tyto otázky nebyla dosud uspokojivě vyřešena, i když řada návrhů byla v průběhu posledních let předložena k diskusi.

Ekonomická výhodnost spolupráce obcí ve světle zahraničních zkušeností

Přirozené je rozsah činností, které obce na zajištění všech služeb vynaloží, limitován zdroji. S ohledem na ekonomickou efektivnost jsou zejména menší obce obětí přímých zásahů státu snahami o koncentraci v oblasti přenesené působnosti, stát však nepřímou zasahuje i do samostatné působnosti (v současné době typicky v oblasti základního školství). Ekonomická výhodnost je nejčastějším důvodem spolupráce obcí, a to i v zemích, které je možno v tomto ohledu označit oproti ČR za vyspělejší. Často zmiňovaným vzorem meziobecní spolupráce je tzv. francouzský model společenství obcí. Francie je České republice podobná velkým množstvím malých obcí, které s cílem šetřit náklady často spolupracují na plnění svých samosprávných úkolů. Také v Rakousku je mnoho velmi malých obcí, které se rozhodují pro společné plnění úkolů zejména z ekonomických důvodů. Existuje zde však vysoká podpora ze strany státu pro meziobecní spolupráci, především finanční povahy, která má vysoký motivační efekt. Také na Slovensku fungují různé způsoby a formy spolupráce obcí, ta je však realizovaná zcela na dobrovolné bázi. Absence výrazné koordinační role státu přináší řadu komplikací, které znemožňují systémovost meziobecní spolupráce. Dalším příkladem spolupráce je Švýcarsko, kde se obce povinně ze zákona sdružují v tzv. školní obci za účelem zajišťování základního a středního školství.

Důvody partnerství a spolupráce jsou vždy spojeny s výhodností pro zúčastněné strany, jsou tedy založeny na určité „pragmatické kalkulaci“, spojené s dosahováním např. možných úspor ze společné činnosti,

nabídkou většího množství služeb při zapojení dostupných zdrojů, zajištění větší míry efektivity apod. Mezi výhody dlouhodobé spolupráce patří rovněž společné sdílení informací, zkušeností, znalostí nebo inovací. Mezi základní rysy účinné spolupráce patří její dobrovolnost, která však nevylučuje (ba naopak předpokládá) různé formy opory v legislativě, jak dokládají výše uvedené zahraniční zkušenosti.

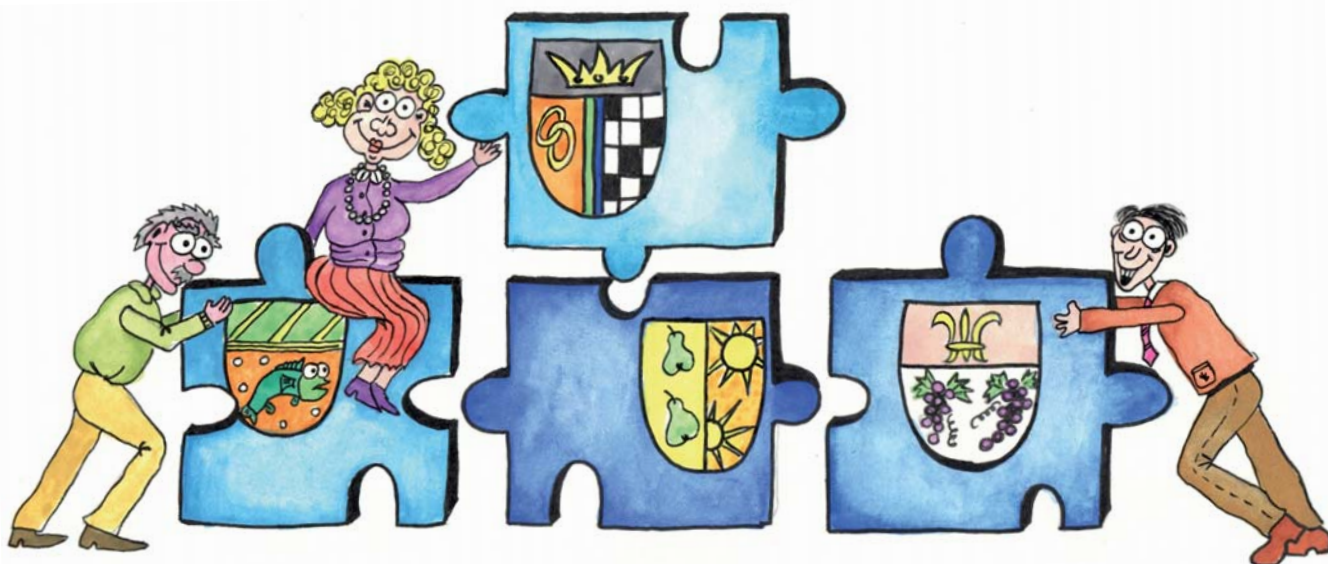
Náš společný cíl:

Vytvořením podmínek pro meziobecní spolupráci v území, definovaném právním řádem České republiky jako území obcí s rozšířenou působností, chceme:

- zkvalitnit a zefektivnit veřejné služby, a tím získat pro obce a města další finanční prostředky, využitelné pro jejich rozvoj;
- zlepšit a zjednodušit život občanům našich obcí a měst;
- udržet efektivní veřejnou správu co nejblíže občanům;
- zabránit s konečnou platností diskusím o administrativním snižování počtu obcí.

Jak na to? Prostřednictvím Projektu:

- podpoříme starosty, kteří přispějí k porozumění a sounáležitosti mezi obcemi;
- ve spolupráci s konkrétní obcí, nebo již existujícím dobrovolným svazkem obcí, zaměstnáme týmy, které budou připravovat podmínky pro případnou budoucí meziobecní spolupráci na základě rozhodnutí volených představitelů daného území;
- zmapujeme situaci v území a přispějeme k hledání společných řešení v povinných oblastech, řešených v rámci samostatné působnosti obcí:
 - předškolní výchovy a základního školství,
 - odpadového hospodářství,
 - sociálních služeb,
 - dále ve volitelných oblastech, jejichž řešení obce v území preferují.

Ilustrace Monika Raisová

Meziobecní spolupráce v České republice

V našich podmínkách vyústily dlouhodobé snahy o rozvinutí meziobecní spolupráce v roce 2005, a to předložením věcného záměru zákona o meziobecní spolupráci. Tyto snahy však nebyly realizovány a nedvedly k vytvoření podmínek pro plošnou podporu meziobecní spolupráce, a to zejména s argumentem nedostatku finančních prostředků, ale i neochoty prosadit

motivační prvky k dobrovolné spolupráci obcí, např. v rozpočtovém určení daní. Tak dnes sice existují určité formy spolupráce obcí (nejčastěji dobrovolný svazek obcí), většinou však jde o subjekty vytvářené pro řešení jednoho konkrétního úkolu (např. správa a provoz vodovodů, aktivity v oblasti cestovního ruchu apod.), ne o systémovou záležitost. Jedním z důvodů, proč u nás nejsou formy meziobecní spolupráce dostatečně rozvinuty, je dosud přetrvávající větší míra nedůvěry mezi představiteli obcí v přínosy tohoto typu spolupráce.

Vymezení územní jednotky pro koordinaci veřejných služeb

Otázka vymezení vhodného území pro efektivní koordinaci určitých typů služeb souvisí mimo jiné s oblastí regionálního rozvoje. Dnes regionální rozvoj končí na úrovni krajů, přičemž jednotlivé obce nejsou pro kraj obvykle dostatečně reprezentativním partnerem. Po zániku okresních úřadů tak neexistuje v systému správy na mikroregionální úrovni orgán, který by bylo možno pověřit úkoly v oblasti koncepce a realizace strategie rozvoje daného území, ani koordinací služeb v samostatné působnosti obcí. Vytvořené kapacity na úrovni obcí s rozšířenou působností jsou zaměřeny pouze na výkon přenesené působnosti. Také z řad volených představitelů obcí stále častěji zaznívá, že po zániku okresních úřadů se v území „vytratil“ funkční mechanismus

koordinace ve vhodně vymezeném území, byť šlo o spojitost s výkonem státní správy (bývalá okresní shromáždění starostů). Začíná se hovořit o využití území správních obvodů obcí s rozšířenou působností jako o území, ve kterém by mohla být realizována spolupráce obcí také s ohledem na oblast řešení v samostatné působnosti.

Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou územím, kde dochází k uskutečňování většiny denních aktivit obyvatelstva a tvoří spádové území z hlediska funkčního vymezení, a tato skutečnost prohlubuje určitou propojovací (nodální) funkci těchto území. Územní jednotka správního obvodu obce s rozšířenou působností (někdy také nazývaná jako „malý okres“) je svou velikostí vhodným územím rovněž z hlediska sběru dat pro dlouhodobé sledování trendů vývoje veřejných služeb a v tomto ohledu je využívána i ústředními orgány. Zároveň tvoří určitou skladbovou jednotku v rámci celé České republiky.

Významným argumentem pro využití území správního obvodu obce s rozšířenou působností je především opora v legislativě a také skutečnost, že jde o součást systému veřejné správy. V daném území by tak mohla probíhat koordinace s cílem zajistit občanům lepší dostupnost některých základních veřejných služeb. Svým způsobem by se tak mohlo navázat na tradici někdejších okresních shromáždění starostů a vytvořit v území určitou platformu „poradního sboru starostů“.

Projekt podporuje silné osobnosti v území – motivující starosty:

- Dva starostové, jeden za obec a druhý za město, budou po dobu 15 měsíců finančně odměňováni za garanci úspěšnosti Projektu ve svém spádovém území. Kromě jejich ochoty zapojit se do realizace Projektu půjde o následující předpoklady:
- jsou uznávanou osobností v území,
- mají přehled o situaci v území,
- mají schopnost přesvědčit své kolegy o smyslnosti meziobecní spolupráce,
- přispívají ke vzniku podmínek pro rozvinutí meziobecní spolupráce,
- mají jednoznačnou a nepřenositelnou zákonnou odpovědnost za rozvoj svého území.

Tak by se mohlo lépe dospět k dohodám, co v daném území má být, co tam chybí, jak to vše financovat, která obec a jak se na čem bude podílet apod.

Spolupráce obcí v daném území by mohla pomoci řešit i problémy se sladěním záměrů sousedících obcí. Konkrétní místní samospráva je ze zákona zodpovědná za rozvoj daného území (rozuměj vlastního) a nedisponuje obvykle prostředky ani nástroji, kterými by mohla ovlivnit řešení přes hranice svého území. Přitom záměry sousedících obcí nemusí být vždy v souladu s dlouhodobými rozvojovými záměry dané obce, a pokud se tato o nějakém záměru jiné obce dozví, nemá nástroj, kterým by jej mohla ovlivnit. Zasahovala by tím nepřípustně do její samosprávy.

Závěr

Spolupracující obce by mohly vnést nové impulzy k integrovanému rozvoji konkrétního území definované správním obvodem obce s rozšířenou působností a vytvořit základ pro dohody o financování společných strategií. Z pohledu regionálního a místního rozvoje by se toto území stalo jednotkou, v jejímž rámci se spolupracující obce aktivně podílejí na jeho rozvoji. Na základě společných rozvojových strategií by obce mohly dosáhnout na určitou finanční podporu, a to jak ze zdrojů fondů EU, tak i národních finančních zdrojů.

Připravovaný pilotní projekt Svazu by měl přispět k vytvoření podmínek pro mezio-

becní spolupráci v ČR (potřebné odborné a administrativní kapacity, metodická a právní pomoc), na základě které by bylo možno:

- zkvalitnit a zefektivnit veřejné služby, a tím získat pro obce a města další finanční prostředky, využitelné pro jejich rozvoj;
- zlepšit a zjednodušit život občanům našich obcí a měst;
- udržet efektivní veřejnou správu co nejblíže občanům;
- zabránit s konečnou platností diskusím o administrativním snižování počtu obcí.

MOŽNÉ ZAPOJENÍ DO REALIZACE PROJEKTU

Uvítáme, pokud projevíte předběžný zájem spolupracovat na realizaci pilotního projektu Podpora meziobecní spolupráce (Projekt), do kterého je možné se zapojit následujícím způsobem:

1. Stát se spolupracující obcí pro podporu rozvoje meziobecní spolupráce v území a naplňovat na základě smlouvy se Svazem cíle Projektu;
2. Stát se jednou z vedoucích osobností pro podporu rozvoje meziobecní spolupráce v území (motivujícím starostou);
3. Zapojit se do Projektu formou předání zkušeností s meziobecní spoluprací (zpětná vazba k průběhu realizace Projektu).

Výběr konkrétních zástupců z řad předběžných zájemců provede, na základě podmínek Projektu a situace v jednotlivých územích, Rada projektového partnerství složená ze zástupců všech komor Svazu.

Vyjádření předběžného zájmu prosím zašlete co nejdříve na adresu Kanceláře.

*za realizační tým projektu
Jaromír Jech, ředitel – supervizor projektu
Ingrid Štegmannová, vedoucí projektový manažer*

Jak jste nám odpovídali na dotazníky z krajských setkání

V měsících únoru a březnu Svaz již po desáté organizoval krajská setkání. Byly ve své podstatě rozděleny do dvou základních bloků. V prvním jsme se věnovali aktuální legislativě, ve druhém pak evropským fondům ve vazbě na meziobecní spolupráci. O průběhu krajských setkání jsme v našem zpravodaji podrobně informovali, shrnutí jsme přinesli v čísle 5. Tradičně jsme vás při nich žádali také o vyplnění dotazníků, které nám napomáhají při další práci. Celkem jste nám jich odevzdali 262, 176 z obcí I. typu, 35 z obcí II. typu a 51 z obcí III. typu. Nyní vám předkládáme jejich vyhodnocení.

1. Koncepce dokončení reformy veřejné správy

- a) **Souhlasili byste s převodem některých kompetencí výkonu přenesené působnosti na obce jiného typu? (myšleno je přenesení na nižší i vyšší úroveň)**

Ano	Ne	Nevyplněno
67	166	33

Někteří doporučovali stavební agendu, část kompetencí silničního úřadu, přestupkovou agendu převést na obce II. typu, vydávání občanských průkazů na obce II. typu, matriky na obce III. typu – obce I. typu jsou přetížené.

- b) **V případě, že jste obec I. typu, jak zajišťujete zastupitelnost úředníků? Pokud máte stavební nebo matriční úřad, kolik máte úvazků na výkon daných agend?**

V některých obcích zastupitelnost zajištěna není, úředníci se zastupují navzájem, jsou proškoleni v obou agendách (např. účetní zastupuje matrikářku), v menších obcích zajišťuje zastupitelnost starosta. Některé obce si vypomáhají navzájem – smluvní krátkodobé zapůjčení úředníků, průměrně je na matrice 1 úvazek, na agendu stavebního úřadu 1,5 úvazku.

- c) **Souhlasili byste s převodem kompetence povolání kácení dřevin do samostatné působnosti?**

Ano	Ne	Nevyplněno
148	105	13

2. Výnosy z loterií a sport

- a) **Jaký objem výnosu z hazardu jste v roce 2012 obdrželi? Odpovídá vámi rozpočtované částce? Odpovídá výnosům z let minulých?**

Vyplněno	Nevyplněno
203	63

Výnosy z hazardu:

Do 20 000	Do 50 000	Do 100 000	Nad 100 000
47	30	28	49

Většina obcí obdržela více, než v minulých letech, ale méně než rozpočtovaly, některé obce nemají automaty, přesto malý výnos z hazardu mají, cca 10 000 Kč.

- b) **Kolik jste v minulých letech z obecních rozpočtů dávali na sport? Kolik prostředků z obecního rozpočtu jste dali v roce 2012 a jaký podíl činily výnosy z hazardu?**

Částka na sport je velice rozdílná, od pár tisíc až po miliony korun. Výnosy z hazardu činí průměrně 20 % částky investované do sportu, nicméně najdou se obce, ve kterých je kryt příspěvek na sport stoprocentně z výnosů z hazardu, stejně jako opačný extrém, kdy se z výnosů z hazardu nekryje ani procento.

3. Sociální oblast

- a) **Požadujete znovuzavedení veřejné služby v podobě do roku 2011 (s motivačními prvky za státního rozpočtu)?**

Ano	Ne	Nevyplněno
192	60	14

4. Veřejné zakázky

- a) **Zadávali jste od 1. 4. 2012 podlimitní zakázku? V případě že ano, jaká jste nastavili hodnotící kritéria výběru?**

Ano	Ne	Nevyplněno
151	106	9

Ve všech případech je jako hlavní kritérium uvedena nejnižší cena, výjimečně cca ve 20 % i další kritéria: záruka, lhůta realizace, cena následného servisu, reference. Při uplatnění více kritérií se cena hodnotí 80–90 %. Soutěžit pouze na cenu velmi často doporučuje i poskytovatel dotace. Obce upozorňují, že jiná kritéria neuplatňují, ze strachu před odvoláními a tím vzniklými komplikacemi v rámci výběrového řízení.

- b) **Administrujete si veřejné zakázky sami? V případě že ne, uveďte, kolik vás průměrně stojí zpracování jedné veřejné zakázky.**

Ano	Ne	Ano i ne	Nevyplněno
80	129	51	6

Zakázky menšího rozsahu si obce administrují samy, velké zadávají (ano i ne). Ostatní obce, v závislosti na náročnosti veřejné zakázky, platí za zpracování nejčastěji 3 % z výsledné ceny, tedy v rozpětí 30–50 000 Kč. U velkých zakázek se cena může vyšplhat i nad 100 000 Kč.

- c) Setkali jste se s tím, že vám nabídku poslal jen jeden uchazeč? Uvedte, o jaké odvětví šlo.

Ano	Ne	Nevyplněno
58	202	6

Odvětví, ve kterých se nejčastěji objevovala pouze jedna nabídka, jsou drobné stavební práce (např. rekonstrukce cest, stavba ohradní zdi), svoz odpadu, údržba zeleně a poskytnutí úvěru bankou.

5. Bezpečnost

- a) Zhoršil se pocit bezpečí občanů v území vaší obce?

Ano	Ne	Nevyplněno
131	131	4

V souvislosti s reorganizací Policie ČR – ubývá pracovníků na jednotlivých pracovištích, celkově chybějí finanční prostředky na zajištění služeb. Problémy související s azylovým táborem, obyvateli ubytovny, problémy související také s obcházením občanů podomními prodejci. V příhraničních oblastech stále narůstá kriminalita zahraničních osob.

- b) Zvýšil se nápad určitých přestupků nebo některé trestné činnosti? Uvedte jaké.

Ano	Ne	Nevyplněno
144	104	18

Především nárůst majetkových protiprávních činů (krádeže, vloupání), dále vandalismus, v příhraničních oblastech nárůst drogové kriminality. Velkým problémem je též řízení pod vlivem návykových látek.

- c) Chybí vám evidence skutečného pobytu občana (např. pro účely místních poplatků řízení o přestupcích, exekuce) namísto pobytu na ohlašovně?

Ano	Ne	Nevyplněno
217	41	8

Podle obcí se dřívější „přechodné pobyty“ neměly rušit. Stále chybí evidence cizinců. Obce požadují lepší přístup k informacím z registru obyvatel.

6. Novela zákona o obcích

- a) Používáte při zpeněžování majetku veřejné dražby? Uvedte prosím vaše zkušenosti.

Ano	Ne	Nevyplněno
22	238	6

Obce, které uvedly ano, používají dražbu při prodeji pozemků, bytů popř. jiných nemovitostí.

- b) Zveřejňujete smlouvy již nyní? Máte finanční limit pro zveřejnění?

Ano	Ne	Nevyplněno
72	183	11

Obce si stanoví limit, např. nad 50 000 Kč. Některé obce zveřejňují vše, co soutěží, včetně zakázek v režimu malého rozsahu (na webových stránkách). Některé zveřejňují smlouvy investičních akcí po výběru dodavatele.

- c) Jste schopni zveřejňování smluv zajistit technicky a personálně vlastními prostředky (obce I. typu)?

Ano	Ne	Nevyplněno
114	61	1

Technické zajištění, pokud se jedná o zpřístupnění umožňující dálkový přístup, není v zásadě problematické. Problém vidí obce především v personálním zajištění, kdy nemají volné úředníky, kteří by se zveřejňování mohli plně věnovat.

7. Volební systém

- a) Považujete stávající volební systém do obecních zastupitelstev za vyhovující?

Ano	Ne	Nevyplněno
110	145	11

- b) Pokud jste odpověděli ne, považujete za vhodnou alternativu, aby mandát získali kandidáti s nejvyšším počtem hlasů bez ohledu na kandidátní listinu (tzv. systém neomezeného hlasování)?

Ano	Ne	Nevyplněno
133	6	6

Obce, které by nepodpořily systém neomezené volby, po většinou preferují přímou volbu starostů.

8. Školství

- a) Uvažovali byste o zřízení svazkové školy s jinými obcemi, pokud by byla finančně zvýhodněna?

Ano	Ne	Nevyplněno
95	142	29

- b) Uvedte, kolik máte ZŠ a MŠ, typ školy (malotřídka, I. stupeň, plně organizovaná škola) a průměrný počet žáků na I. stupni a II. stupni.

- průměrné počty žáků v zařízeních obcí I. typu: MŠ 42, ZŠ I. stupeň 67, ZŠ II. stupeň 73 dětí
- průměrné počty žáků v zařízeních obcí II. typu: MŠ 75, ZŠ I. stupeň 144, ZŠ II. stupeň 160
- průměrné počty žáků v zařízeních obcí III. typu: MŠ 65, ZŠ I. stupeň 142, ZŠ II. stupeň 136

9. Poznámky a náměty k jiným právním předpisům

- zákon o ovzduší – třeba zpřísnit platby za znečištění, platby by měly dostat obce v místě znečištění, nikoliv obce podle místa sídla znečišťovatele
- zavést semináře ohledně NOZ pro obce
- hlavně snaha o snížení administrativní náročnosti zadávání veřejných zakázek
- pozornost by se měla věnovat též zákonu o odpadech
- zákaz výkupu kovů
- zákon o RUD – počet obyvatel by měl být získáván z registru obyvatel MV, nikoliv z ČSÚ
- řešit legislativně „sesuvy“ v zákoně geologickém a stavebním
- zákon o svobodném přístupu k informacím upravit tak, aby nebyl zneužitelný věcnými stěžovateli
- dokončit reformu veřejné správy, zachovat sloučený model státní správy a samosprávy

10. Formování meziobecní spolupráce, příprava na budoucí období fondů

- a) **Souhlasíte s tím, aby místní akční skupiny (MAS) byly pro svou činnost certifikovány a garantovaly tak kvalitní podmínky pro čerpání finančních prostředků?**

Ano	Ne	Nevyplněno
173	43	24

Zde se názory velmi různily. Je vidět, že MAS mají své zastánce, ale i odpůrce. Z vašich podnětů vybíráme:

- MAS mají nezastupitelný význam ve svém území
- MAS jsou nejbližší příjemcům dotací, rozhodují transparentně
- stávající podmínky/nastavení MAS považují za neobjektivní
- prostředky z EU směřovat na mikroregiony, popř. jiné svazky obcí
- MAS ano, ale musí prvotně sloužit potřebám obcí nikoliv podnikatelským subjektům
- obce se domnívají, že dosavadní parametry MAS jsou postačující
- obce si pochvalují MAS, jde jim o jejich zachování
- nejsme zastáncem přerozdělování finančních prostředků prostřednictvím MAS – tato uskupení nejsou v současné podobě pro toto vhodná

- v rámci MAS získá dotace jen několik aktivních obcí v MAS, objektivní výběr vhodného žadatele je jen pokud není přímá vazba mezi poskytovatelem a příjemce, ministerstvo by rozdělilo dotace spravedlivěji než kraj nebo MAS

- b) **Prosíme o uvedení vašich námětů k představenému konceptu formování meziobecní spolupráce** (pozn.: obšírlý článek k meziobecní spolupráci najdete na str. 11–13)

I zde byly odpovědi velmi rozdílné.

- Meziobecní spolupráce by měla být na dobrovolné bázi, na tom, že obce chtějí spolupracovat. Pokud bude nastaven systém územní spolupráce, např. IPRÚ, a bude to mít pro město nějaké výhody v čerpání dotací, možná se spolupráce více „rozpohybuje“, ale stále platí, aby to bylo k něčemu, musí obce samy chtít.
- Určitě je potřeba stále rozvíjet a hledat optimální řešení. MAS určitě zachovat, aby na finanční podporu (dotace) dosáhly i malé obce.
- Kdo měl potřebu se do meziobecní spolupráce zapojit, již tak dávno učinil a nepotřebuje za to zvláštní předpis, který mu přikazuje, s kým se má obec družit.
- Prosazování „povinné“ či „systémové“ meziobecní spolupráce pokládám za slepou uličku. Cestu vidím v rozšíření MAS a jejich certifikaci.
- Navrhují využití funkční sítě MAS pro tuto spolupráci a vytvořit vhodný model nejen pro „venkov“, ale i pro městské aglomerace.
- Meziobecní spolupráce je lepší než rozdělování prostředků prostřednictvím MAS.
- Důležité je především dlouhodobě stabilní financování administrativy a projektového řízení v prostředí MAS.
- V rámci Pardubického kraje je již vytvořena asociace starostů ORP, která koordinuje jednotlivá témata. Formování meziobecní spolupráce nám funguje tak, jak je.
- Forma meziobecní spolupráce je totální nesmysl. Vytváření sboru starostů je další vymýšlení administrativních nákladů. Nesouhlasím s touto formou. K čemu pak bude Úřad pro regionální rozvoj kraje?
- Zrušit kraje, zavést zpět okresní shromáždění (dvoustupňové řízení veřejné správy), obce by si byly blíž.
- U meziobecní spolupráce by měla být možnost přesahů přes hranice území ORP.

*dotazníky zpracovala Jana Mráčková
redakční úprava*

Vy se ptáte, my odpovídáme

Nájem nebytových prostor – opakované výběrové řízení

Dotaz:

Obec v polovině ledna po řádném výběrovém řízení pronajala nebytové prostory fyzické osobě, která ve výběrovém řízení zvítězila. Tato osoba ale k 30. 4. předložila výpověď z nájmu ke dni 30. 6. 2013. Musíme dělat znovu výběrové řízení nebo můžeme pronajmout nebytové prostory osobě, která obsadila ve výběrovém řízení v lednu druhé místo?

Odpověď:

Účelem právní úpravy, která reguluje majetkoprávní dispozice obce, je umožnit zájemcům předložit své nabídky a zajistit transparentní výkon veřejné správy ve prospěch hospodárného nakládání s majetkem dle ustanovení § 38 zákona o obcích. Tento zákon nestanoví konkrétní proceduru pro výběr nejvhodnější nabídky. Stanoví však

povinnost alespoň 15 dní před rozhodnutím o majetkoprávním úkonu zveřejnit záměr obce. Ze znění uvedeného ustanovení by bylo možné dovodit, že původním rozhodnutím již došlo ke konzumaci původního záměru, neboť tyto dva úkony jsou na sebe navzájem navázány. Postavit nové rozhodnutí na původním záměru by znamenalo pouhou spekulaci, že uplynutím jisté, relativně krátké, doby nedošlo k rozšíření okruhu zájemců

a že tedy obec nemohla získat lepší nabídku.

Obec by tedy měla zveřejnit nový záměr podle ustanovení § 39 zákona o obcích. Přitom se však lze domnívat, že pokud bude nový záměr obsahově totožný s původním a obec získá shodné nabídky stejných zájemců, tak lze využít výsledky předchozího posouzení nejvhodnější nabídky, ledaže by mezi tím došlo k zásadní změně okolností.

Použití služebního automobilu k soukromým účelům

Dotaz:

Za jakých podmínek mohou použít služební automobil k cestě na dovolenou do zahraničí?

Odpověď:

Obec s vámi musí platně uzavřít smlouvu o výpůjčce. Vzhledem ke zkušenostem z předchozích dotazů z jiných obcí doporučujeme tuto smlouvu uzavřít písemně a jasně v ní vymezit, jakým způsobem a v jaké výši uhradíte náklady za použití vozidla, tedy zejména zda budete kromě pohonných hmot hradit i amortizaci. Písemnou formu pro smlouvu o výpůjčce sice zákon neukládá, nicméně takovýto postup je z důvodu větší transparentnosti a pro případ personálních změn ve vedení obce vhodný. O uzavření smlouvy o výpůjčce rozhoduje rada obce. Namísto smlouvy o výpůjčce lze alternativně využít nájemní smlouvu, pokud se v obci rozhodne poskytnout vám vozidlo úplatně, přičemž neodpadne povinnost hradit pohonné hmoty, potažmo amortizaci. V každém případě doporučujeme písemnou

smlouvu, jak je naznačeno výše. I o uzavření nájemní smlouvy rozhoduje rada. Úprava smlouvy o výpůjčce se řídí § 659 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“). Podstatnou náležitostí smlouvy o výpůjčce je bezúplatnost. Platbou za pohonné hmoty či amortizaci se však tento předpoklad neporuší. O nájemní smlouvu (§ 663 a násl. OZ) by se jednalo, kdybyste navíc byl povinen zaplatit ještě nájemné. Domníváme se, že by bylo s ohledem na zásadu hospodárnosti vyjádřenou v § 38 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZO“), vhodné uhradit obci ještě amortizaci vozidla. Podle § 102 odst. 2 písm. m) ZO, je radě vyhrazeno rozhodovat o uzavírání nájemních smluv i smluv o výpůjčce.

Na tento případ však zřejmě nebude dopadat ustanovení § 6 odst. 6 zákona č. 586/1992

Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (toto ustanovení považuje používání služebního auta k soukromým účelům za nepeněžitý příjem zaměstnance, kterému přiřazují určitou peněžitou hodnotu, kdy tato podléhá dani z příjmů), neboť toto ustanovení se dle své dikce vztahuje na situace, kdy zaměstnavatel poskytne zaměstnanci bezplatně motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely – výpůjčka (potažmo nájem) vozidla výhradně pro soukromé účely by se tedy měla řídit pouze občanským zákoníkem. Toto ustanovení zákona o daních z příjmů se dle našeho názoru vztahuje na případy, kdy má zaměstnanec k dispozici služební vozidlo a může jej užívat i pro soukromé účely bez nutnosti uzavírat speciální smlouvy dle OZ. V této otázce lze nicméně oslovit Ministerstvo financí jako gestora zákona o daních z příjmů.

Veřejné zakázky

Dotaz:

Může se firma, která zpracovala projektovou dokumentaci, zúčastnit výběrového řízení na dodavatele stavby? Jedná se o zakázku rekonstrukce školy cca za 800 000 Kč vč. DPH. Pokud se firma, která vypracovala zároveň projektovou dokumentaci, zúčastní výběrového řízení, nedochází tím ke střetu zájmů a tím porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách? Nedochází tím k případnému porušení zákona č. 513/1991, obchodní zákoník?

Odpověď:

Protože jde o veřejnou zakázku malého rozsahu, nejste jako veřejný zadavatel povinen zadávat tuto zakázku podle zákona

č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (ZVZ), takže tento zákon ani nemůže být porušen. Jste však povinni respektovat zásady vyjádřené v ZVZ. Zpracovatel projektové dokumentace není z účasti na ve-

řejné zakázce a priori vyloučen. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, neobsahuje žádné ustanovení, které by tento postup vylučovalo, takže tento postup je v souladu se zákonem. § 12 odst. 3 ZVZ

zní: „Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 1 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 3 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.“ § 18 odst. 5 ZVZ zní: „Zadavatel není povinen zadávat podle tohoto zákona veřejné zakázky malého rozsahu; veřejný zadavatel je však povinen dodržet zásady uvedené v § 6.“ V § 6 ZVZ jsou uvedeny zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Vyloučení osoby podílející se na přípravě zadávací dokumentace řešil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v rozhodnutí č. j. S257/2008/VZ-23325/2008/530/RP, kde se odkazuje i na judikaturu ESD. V rozhodnutí se mj. píše: „V tomto kontextu je rovněž nezbytné upozornit na rozsudek ESD ze dne 3. 3. 2005, *Fabricom SA v. Belgický stát*, spojené věci C-21/03 a C-34/03, *Sbírka rozhodnutí 2005*, s. I-01559, zejm. body 25 až 36, v němž se soud vyslovil tak, že je v rozporu se zásadami uvedenými v zadávacích směrnících (zásadou stejného zacházení), pokud je určitý dodavatel a priori bez další-

ho vyloučen z možnosti účastnit se zadávacího řízení, jestliže se, zjednodušeně řečeno, podílel na přípravných fázích zadání, aniž by mu bylo umožněno prokázat, že jím nabyté zkušenosti nemohly narušit soutěž. Opačně viděno, je tedy přípustné, aby ten, kdo se podílel na zpracování zadávací dokumentace, se později zúčastnil samotného zadávacího řízení, nevyplyvá-li z okolností daného případu, že byl oproti ostatním zvýhodněn.“

Dotazy zpracovalo
Informačně poradenské centrum
pro zastupitele

Co nového ve Sbírce zákonů – červen 2013

■ Zákon o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů

Nový zákon upravuje změnu listinných akcií na majitele, které nejsou imobilizovány, na listinné akcie na jméno, s tím související povinnosti akciových společností a některá další práva a povinnosti dalších osob. Zákonodárce právě přijatou právní úpravou reaguje dle důvodové zprávy na situaci, kdy se již delší dobu objevují pochybnosti o tom, zda je možné ponechat listinné akcie na majitele bez další regulace a připustit absolutní anonymitu akcionářských struktur. Existenci anonymního vlastnictví akciových společností má za spjatou s rizikem netransparentního a korupčního prostředí. Dle důvodové zprávy má být zamezeno tomu, aby netransparentní prostředí akciových společností mohlo vést k vyššímu riziku, že prostřednictvím takových akciových společností bude docházet k legalizaci výnosů z trestné činnosti, a aby listinné akcie na majitele mohly být prostředkem, který umožňuje snadné, nízkonákladové a v podstatě neodhalitelné provádění korupčních jednání. Za základní přínos zákonodárce považuje větší transparentnost v obchodních vztazích, když cílem dané úpravy je též snížit korupční prostředí v oblasti veřejných zakázek a v jiných oblastech, kde se soukromé subjekty ucházejí o veřejné prostředky. To má přinést příliv investorů na český trh, neboť zprůhlednění vlastnických struktur akciových společností může mít pozitivní efekt na podnikatelské prostředí vůbec a může zajistit vyšší důvěru zahraničních investorů. Vnímání České republiky v zahraničí se má tímto krokem také zlepšit, kdy lze především očekávat pozitivní ohlas od mezinárodních organizací, které se zabývají bojem s korupcí a bojem proti praní špinavých peněz.

Zákonem je rovněž novelizován obchodní zákoník, zákon o cenných papírech a zákon o podnikání na kapitálovém trhu.

Zákon nabývá účinnosti dnem 30. 6. 2013

■ Novela vyhlášky o dokumentaci škol a školských zařízení (04.06.2013)

Dle důvodové zprávy má novela především napomoci ke zpřesnění a sjednocení sběru a předávání údajů o školách a školských zařízeních v rámci regionálního školství, včetně údajů o počtech žáků základních škol, kteří se vzdělávají podle upravených vzdělávacích programů, a o způsobu jejich integrace,

údajů o žácích ve školách zřizovaných svazky obcí a údajů z evidence zaměstnanců a mzdových prostředků v rámci regionálního školství. Zpřesňuje se obsah údajů předávaných ze školních matrik základních škol o kategorii vzdělávacího programu, podle kterého jsou žáci vzděláváni. Údaje mají být shromažďovány pouze anonymně. Revidován je rovněž dosavadní rozsah zpravodajské povinnosti škol, ruší se také některé již zastaralé položky a výkazy. Vše má směřovat k významnému snížení dosavadního rozsahu zpravodajské povinnosti škol.

Vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 7. 2013

■ Nařízení vlády, kterým se stanoví podrobnější úprava vzájemného převodu důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropské unie

Nařízení v návaznosti na přímo použitelné nařízení EHS, Euratomu a ESUO č. 259/68, kterým se stanoví služební řád úředníků Evropské unie a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropské unie, v platném znění, nově upravuje ve smyslu § 105a odst. 4 a 5 zákona o důchodovém pojištění a § 15 odst. 5 zákona o důchodovém spoření výpočet finanční částky stanovené jako převáděné důchodové právo získané v České republice do důchodového systému Evropské unie a převod důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropské unie do českého důchodového pojištění. Upravuje také převod prostředků účastníka důchodového spoření v souvislosti s převodem důchodových práv. Nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou nařízením vlády č. 587/2006 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vzájemného převodu důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropských společenství. To se s účinností nového nařízení zrušuje.

Nařízení nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2013

připravila Jana Mráčková
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu

Co jsme připomínkovali v červnu 2013

■ **Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020**

Svaz v rámci připomínkového řízení konstatoval, že si je vědom, že v mnoha případech mohou vést kulturní, sociální nebo materiální bariéry k sociálnímu vyloučení. V takové situaci má občan právo na nezbytnou sociální subvenci, která podnítl jeho aktivitu k zapojení se do většinové společnosti. Podaná ruka musí mít své meze a vynaložené prostředky musí být zacíleny tak, aby splnily svůj účel a výsledky této pomoci byly patrné. Na druhé straně má každý právo zvolit si svůj styl života ve společnosti.

Při poskytování naprosto stejné služby, např. stejná kvalita, stejná velikost bytu apod., není možné rozlišovat nájem pro každou osobu individuálně. Tzv. sociální bydlení nemá ekonomický základ a přispívá ke kastování lidí dle jejich majetku. Nájemné je platbou za zapůjčení majetku a jeho výše musí být jednoznačně určována výdajem na opakující se údržbu a správu.

Ze současných zkušeností je u tzv. sociálního bydlení vysoké riziko neplacení nájemného a závazky by následně musely být hrazeny z obecních rozpočtů včetně nákladů na vymáhání pohledávek. Obecní rozpočty nemají rezervy na podobné výdaje. Tento systém by pak přirozeně vedl k jeho zneužívání a snížení odpovědnosti jednotlivců za vlastní bydlení, což je v přímém rozporu se snahou zvýšit povědomí některých sociálně slabých skupin obyvatelstva o jejich povinnostech a jejich vlastní odpovědnosti za své bydlení.

■ **Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů**

V zákoně o ochraně veřejného zdraví je mimo další úpravy nově stanovena pravomoc obcí regulovat pomocí obecně závazné vyhlášky konec veřejné produkce hudby, provozní dobu pohostinských provozoven, heren a obdobných služeb atd. Tato kompetence by měla být nově zakotvena v novelizovaném znění § 96, který stanoví, že obec může obecně závaznou vyhláškou k ochraně před hlukem a vibracemi stanovit konec veřejné produkce hudby, provozní doby hostinských provozoven, heren a obdob-

ných provozoven služeb, stanovit veřejná prostranství pro konání tržnic a tržišť a dále veřejná prostranství pro konání sportovních a kulturních akcí a četnost konání těchto akcí v kalendářním roce.

■ **Návrh zákona o zrušení vojenských újezdů a změně hranic vojenských újezdů a o změně některých zákonů**

Svaz upozorňuje, že návrh zákona vymezuje území nově vzniklých obcí, resp. nově území vojenských újezdů, naprosto nejednoznačně. Katastrální území, jejichž výčet návrh obsahuje, nejsou obsažena ve veřejně přístupné databázi katastrálních území. Pakliže mají tato katastrální území nově vzniknout, považujeme za nezbytné doplnit návrh zákona alespoň přehledovou mapou. Dále se Svaz vyhradil proti úpravě, která umožňuje převést majetek státu na jiný subjekt bez možnosti, aby se nabyvatel mohl vyjádřit k tomu, zda o takový majetek má či nemá zájem. Nabytí některého majetku nemusí pro nabyvatele představovat vždy prospěch, ale může představovat nepřiměřenou zátěž, neboť z vlastnictví věcí vyplývá celá řada závazků. Doporučujeme, aby zákon upravil možnost státu převést bezplatně na nově vzniklé obce uvedený majetek, ale k samotnému převodu by nemělo docházet na základě zákona, ale na základě dvoustranného právního úkonu mezi převodcem a nabyvatelem.

Podle Svazu z návrhu zákona a důvodové zprávy nepřímo vyplývá, že vzniknou obce, jejichž území nebude sousedit s jinou obcí České republiky a budou dostupné pouze přes území vojenského újezdu. Ustanovením § 38 je tak v případech, kdy se na území obce nelze dostat jinak, než přes území vojenského újezdu, fakticky popřeno ústavní právo na samosprávu, neboť možnost spravovat obec je kromě jiného podmíněno možností jejího území dosáhnout. Nelze dále pominout, že omezení týkající se pohybu z/do obce ležící „uvnitř“ vojenského újezdu dopadnou nejen na občany takové obce, ale též na veškeré zaměstnance veřejné správy, resp. příslušníky bezpečnostních sborů, kteří by na území obce měli plnit své úkoly (např. kontrolní a dozorovou činnost, zajišťování bezpečnosti apod.). Navíc podle judikatury Ústavního soudu nelze bez náhrady vyloučit aplikaci správního řádu, jak to činí ustanovení § 39 návrhu zákona.

legislativně-právní oddělení Kanceláře Svazu

Partnerská spolupráce

■ **XXIV. sněm ZMOS**

27. až 28. květen 2013, Nitra

Zhruba týden před plánovaným XIII. Sněmem Svazu (pozn. redakce – Sněm Svazu však byl z důvodu povodní odložen), se konal v Nitře již XXIV. sněm Združenia miest a obcí Slovenska – ZMOS. Jako každý rok, tak i letos se prvního slavnostního dne zúčastnila delegace zástupců našeho Svazu, tentokrát ve „standardním“ dvoučlenném složení – starosta Čermné nad Orlicí a předseda Komory obcí Josef Bezdiček a výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech.

Sněmy naší partnerské asociace se pořádají každoročně. Letošní nebyl volebním, ale spíše výročním setkáním. Jak jsme u našich sousedů zvyklí, odehrál se za účasti všech nejdůležitějších ústavních činitelů – od prezidenta republiky, přes předsedu národní rady až po premiéra, včetně většiny členů vlády. Hlavními tématy, která se

objevovala i ve slavnostních zdavcích a projevech, byla otázka pokračování krize a jejích dopadů na obce a města Slovenska, zákon o veřejných zakázkách, stavební zákon, zákon o svobodném přístupu k informacím, sociální služby, soužití se sociálně slabými, nezaměstnanost, eurobondy atd. Jednoduše shrnuto, problémy v podstatě obdobné jako ty, se kterými se potýkají naše města a obce.

■ **Zástupci kosovské samosprávy a NGOs mají zájem o spolupráci s českými partnery**

11. červen 2013, Praha

V Kanceláři Svazu se setkali zástupci Svazu s kosovskou delegací složenou jak ze zástupců kosovské samosprávy z Prizreni, Pejy a Mitrovice, tak ze zástupců kosovských NGOs. Po přátelském přivítání Robertem Zemanem, předsedou Komise pro zahraniční

spolupráci, byli seznámeni s posláním a činností Svazu. Příklad dobré praxe spolupráce města a NGOs představil hostům výkonný ředitel neziskové organizace Portus Prachatice Júsuf Traore. Ve své prezentaci představil občanské sdružení Portus, vysvětlil hostům postavení NGOs v rámci ČR a shrnul spolupráci s městem Prachatice.

V navazující diskusi hosté zhodnotili vztah mezi územní samosprávou a NGOs v Kosovu. Kosovo představuje příklad státu, ve kterém probíhá etablování demokratických hodnot a rozhodovacích procesů a kde širší zastoupení neziskového sektoru a jeho podpora stále chybí. Hosté také upozornili, že spolupráce kosovských NGOs a územní samosprávy není na příliš dobré úrovni, neboť řada NGOs naráží při své činnosti na odpor ze strany místních politických aktérů. O to více je oceňována mezinárodní podpora, díky které má ČR v Kosovu velmi dobrou reputaci. V souvislosti s tím se hosté velmi zajímali o příklady dobré praxe v oblasti mezinárodní spolupráce českých měst a obcí s jejich protějšky v regionu jihovýchodní Evropy. Stěžejní byla diskuse o svazových projektech v jižní a jihovýchodní Evropě. Předseda komise sdělil, že Svaz nyní vyjednává s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR o možnosti financování projektů zaměřených na podporu územní

samosprávy v prioritních zemích transformační politiky zahraniční rozvojové spolupráce ČR, do které jsou zahrnuty země jihovýchodní a východní Evropy včetně Kosova. Účastníci jednání se shodli, že prostřednictvím těchto projektů může být rozvinuta užší spolupráce a s tím prohloubeno přátelství mezi českými a kosovskými městy. V závěru předseda komise vyzval kosovské zástupce k výměně kontaktů za účelem jejich distribuce potenciálním českým partnerům.

Partnerská spolupráce jako nástroj aktivního občanství

„Partnerská spolupráce jako nástroj aktivního občanství“ – to byl název mezinárodní konference, která se uskutečnila ve dnech 23. – 24. května 2013 v polském Gdaňsku. Konference byla první z plánovaných aktivit mezinárodního projektu ACT4T, jehož cílem je posílit zkušenosti zástupců měst (především nevolených) odpovědných za realizaci aktivit a projektů v rámci mezinárodní a partnerské spolupráce ve svých městech/obcích.

Projekt ACT4T je realizován s finanční podporou Evropské komise v rámci programu „Evropa pro občany“ a spolupracují na něm asociace měst a obcí z Polska, České republiky, Slovenska, Itálie, Německa a Francie.

Jedním z klíčových témat konference bylo téma financování mezinárodní spolupráce. Toto téma trápí v současné době řadu obcí a měst a nedostatek financí se stává bohužel důvodem pro utlumení aktivit v rámci partnerské spolupráce. Během konference zástupci měst představili řadu projektů, které využívaly různé zdroje financování – od komunitárních programů, jako je Mládež v akci, Program celoživotního učení přes programy přeshraniční spolupráce až po např. Mezinárodní Visegrádský fond. Výběr vhodného dotačního titulu se odvíjí od řady okolností – především záleží samozřejmě na tématu, které má projekt řešit. Neméně důležitá je však také personální a finanční kapacita žadatele a s tím související odhad administrativní náročnosti řízení projektu. U všech multilaterálních projektů významnou roli hraje správný výběr partnerů, přičemž tato okolnost ovlivňuje úspěšnou nebo naopak neúspěšnou realizaci projektu.

Velmi podrobně se také hovořilo o komunitárním programu Evropa pro občany, který jako jediný z dotačních titulů explicitně podporuje aktivity v rámci partnerství měst. Rok 2013 byl Evropskou komisí vyhlášen Evropským rokem občanství a v této souvislosti bylo zdůrazněno, že hnutí partnerské spolupráce měst a obcí je přirozeným a účinným nástrojem pro vědomí pospolitosti v rámci Evropské unie. „Místní samosprávy mohou prostřednictvím svých mezinárodních vztahů udělat hodně pro prohloubení spolupráce a porozumění mezi občany Evropy jako celku,“ řekl starosta Gdaňsku Pawel Adamowicz. „Vyžaduje to však hodně odhodlání, protože mnohdy mezinárodní spolupráce není prioritní oblastí zájmu vedle jiných úkolů, které obce a města řeší.“

Stále velká část Evropanů není dostatečně seznámena se svými občanskými právy a s tím, jak je mohou využít. Průzkum provedený v r. 2010 ukazuje, že pouze 43 procent lidí ví, co se rozumí pod pojmem „občan Evropské unie“, a téměř polovina říká, že „nejsou dostatečně informováni o svých právech.“ Program Evropa pro občany je právě určen k tomu, aby prostřednictvím

mezinárodních projektů předával informace občanům o jejich právech, o vlivu EU na jejich každodenní život, a posílil pocit evropské identity.

Získat grant z tohoto programu je ovšem stále těžší. „Vezměte prosím na vědomí, že tento program není automatickou odměnou za existenci partnerství mezi městy. Chcete-li získat grant, nestačí mít partnery a zorganizovat výměnu občanů,“ zdůraznil v Gdaňsku Philippe Tarrisson, ředitel oddělení partnerské spolupráce francouzské asociace. Při udělení grantu Evropská komise hodnotí kvalitu obsahu projektu a jeho návaznost na priority a cíle programu.

Z České republiky se konference zúčastnili zástupci města Litomyšle, Prachatic, Pardubic, Opavy a Nového Města nad Metují. Jaroslav Machovský a Miloslava Matějková se aktivně zapojili svými prezentacemi. **Jaroslav Machovský**, vedoucí oddělení vnějších vztahů města Opava, představil aktivity Kooperující sítě měst střední velikosti, kterou v r. 1995 založilo rakouské město St. Pölten.

Síť funguje na dobrovolné bázi a v současné době má 34 členů z 13 zemí. Cílem sítě je výměna zkušeností v rozličných oblastech, jako např. rozvoj města, řešení infrastruktury, turismus, životní prostředí atd., síť každoročně organizuje dvě setkání, která hostí vždy některé z členských měst. Miloslava Matějková, vedoucí oddělení vnějších vztahů města

Pardubice, se ve své prezentaci podělila o zkušenosti s realizací projektu Pardubický vinařský půlmaraton, který byl podpořen právě grantem z programu Evropa pro občany. Cílem její prezentace bylo ukázat realizaci projektu krok po kroku, od podání žádosti, přes přípravu akce až po její výstupy, vyúčtování a dopad na spolupráci s partnerskými městy.

Konference byla užitečným místem setkání téměř 100 zástupců měst a obcí ze šesti zemí, kteří si vyměňovali formálně i neformálně své zkušenosti z oblasti mezinárodní spolupráce. V rámci projektu se ještě můžeme těšit na podobnou konferenci, která se uskuteční 26. – 27. září 2013 v Krako-

vě a zaměří se více na témata spojená se zapojením mládeže a na vliv partnerství měst na rozvoj samospráv.

*Mgr. Gabriela Hůlková
odd. vnějších vztahů Kanceláře Svazu*

Jaká bude podpora partnerské spolupráce měst z programu Evropa pro občany 2014–2020?

V době vrcholících příprav nového programovacího období Evropské unie na období 2014–2020 se 28. května 2013 v Bruselu uskutečnilo konzultační jednání mezi pracovní skupinou pro partnerskou spolupráci CEMR se zástupci Evropské komise, respektive Generálního ředitelství pro komunikaci, pod jehož gescí vzniká program Evropa pro občany 2014–2020.

Na základě veřejných konzultací a analýz současného programu Evropa pro občany 2007–2013 a v perspektivě současné ekonomické a politické situace v EU si nový program stanovil jako zastřešující cíle zvýšit vědomí evropského občanství a zapojení občanů do rozhodovacích procesů v EU. Program svými nástroji chce:

- podnítit debaty, úvahy a spolupráci v oblasti evropské paměti, evropské integrace a historie
- rozvíjet porozumění občanů Evropské unie a posílit jejich kapacity podílet se na politických procesech v EU a rozvíjet solidaritu, společenskou angažovanost a dobrovolnictví na evropské úrovni.

Návrh EK na rozpočet nového programu je 229 mil. EUR pro období 2014–2020, ovšem Rada EU navrhuje jeho redukci o zhruba 20 %, což bude mít vliv na alokaci pro jednotlivá opatření.

Aktivita, které nový program bude podporovat, budou rozděleny do tří oblastí:

Oblast 1: Paměť a Evropské občanství

Tato oblast bude podporovat aktivity související s procesem evropské integrace a historie v širokém smyslu, především reflektující historii totalitních režimů (nacismus, stalinismus) a připomínající jejich oběti. Důraz bude kladen na projekty podporující toleranci a usmíření zaměřené především na mladou generaci. Navrhovaná finanční alokace: 42,6 mil. EUR, tj. cca 18,6 % z celkového rozpočtu.

Oblast 2: Demokratická angažovanost a občanská účast

V této oblasti budou podporovány aktivity, které se soustřeďují na účast občanů v širokém slova smyslu. Důraz bude kladen

na strukturované metody a dlouho trvající udržitelnost výstupů. Přednost bude dána iniciativám a projektům s jasným vztahem k evropské politické agendě. Také budou podporovány projekty rozvíjející solidaritu, společenskou angažovanost a dobrovolnictví na úrovni EU. V této oblasti budou také podporovány projekty měst a obcí v rámci partnerství měst. Opět budou podporovány jednak jednorázová setkání občanů partnerských měst a jednak víceleté projekty sítí partnerských měst. Dochází však k zásadní změně v míře podpory těchto dvou typů projektů. V novém programovém období se výrazně zvýší podpora projektů sítí partnerských měst na úkor jednorázových setkání občanů.

Navrhovaná finanční alokace: 139,4 mil. EUR, tj. cca 60,8 % z celkového rozpočtu.

Horizontální akce: Valorizace výstupů

Tato akce zahrnuje obě předchozí oblasti a jejím cílem je podpořit udržitelnost a využitelnost výstupů projektů. Bude podporovat aktivity zaměřené na shromáždění a výměnu dobrých příkladů praxe, rozvíjení nových dovedností, školení apod.

Navrhovaná finanční alokace: 23,95 mil. EUR, tj. cca 13,07 % u celkového rozpočtu.

Nový program Evropa pro občany nyní čeká na schválení Evropským parlamentem a poté jednotlivými národními parlamenty. Zástupce Evropské komise upozornil na možnost mírného zpoždění zahájení programu kvůli délce schvalovacího procesu v členských zemích EU. O nových skutečnostech samozřejmě budeme průběžně informovat prostřednictvím Informačního servisu a na www.partnerskamesta.cz.

*Mgr. Gabriela Hůlková
odd. vnějších vztahů Kanceláře Svazu*

Pracovní skupina pro sociální začleňování, 30. května 2013, Ostrava – Mariánské Hory

Ústředním tématem tohoto zasedání bylo sociální bydlení a Koncepce prevence a řešení bezdomovectví v ČR do roku 2020, která pochází z dílny MPSV. Přítomní členové se shodli, že zákon o sociálním bydlení nemůže obsáhnout potřeby bydlení různých ekonomicky slabých skupin, např. lidé bez domova, senioři, mladé rodiny. Výhodnějším řešením problému sociálního bydlení se jeví realizace jednotlivých opatření, které lépe pokryjí potřeby

jednotlivých skupin a které umožňují rychlejší provedení změny v případě nově vzniklé potřeby u některé z potřebných skupin. Dále členové konstatovali, že sociální bydlení je součástí širšího problému, např. vzdělání či zaměstnání, a není vhodné řešit tuto záležitost samostatně. V souvislosti s uvedenými problémy vzniká otázka, jak daleko má solidarita, tzn. zajištění bydlení, oddlužení atd., nahrazovat individuální zodpovědnost.

Komise pro zahraniční spolupráci, 31. května 2013, Praha

Prvním bodem jednání byla příprava na politický výbor CEMR, který proběhne ve dnech 2. – 3. 12. 2013 v Praze. Oficiální záštitu nad touto akcí přislíbil dnes již bývalý primátor Prahy Bohuslav Svoboda, Svaz věří, že tyto závazky převezme nový primátor. Na zářijovém Předsednictvu bude také třeba schválit nové členy delegace Svazu do statutárních orgánů CEMR.

Předseda komise Robert Zeman podal informaci ze setkání svazů měst a obcí zemí V4 v maďarském Gödöllő – viz INS č. 5, str. 29. Komise vzala tuto zprávu na vědomí, stejně tak jako zprávu z jednání zástupců Svazu s ředitelkou odboru Rozvojové spolupráce a humanitární pomoci MZV ČR Zuzanou Hlavičkovou, jež se týkalo zapojení českých obcí do rozvojové spolupráce. Zástupci Svazu přitom upozornili, že dotačních titulů na tyto aktivity není mnoho, v podstatě dva – titul České rozvojové agentury a Program pro transformační spolupráci. Poznamenali také, že ministerstvo projekty zacílené na města a obce a předávání zkušeností mezi nimi příliš nezohledňuje. Svaz přesto plánuje předložit projekt na realizaci motivačních seminářů určených pro zástupce měst a obcí, jež by měli potencionálně zájem zapojit se do zahraniční rozvojové spolupráce, a projekt zaměřený na Moldavskou asociaci CALM v rámci programu transformační spo-

lupráce. Komise poté pověřila předsedu Zemana k otevření diskuse také s MPO ČR za účelem provázání zahraničních aktivit se Svazem.

Další informace se týkaly průběhu konzultace EK s pracovní skupinou pro partnerství měst k programu Evropa pro občany 2014–2020 (viz str. 21), přítomní byli seznámeni s projektem Polské asociace měst na podporu partnerské spolupráce, s přípravou konference partnerských měst ČR a Maďarska v městě Tata, s projektem na podporu bilaterální spolupráce českých a norských měst atd.

Sociální komise, Komise pro zdrav. postižené občany a Prac. skupina pro financování soc. služeb, 12. června 2013, Praha

Pozvání na komisi k tématu sociálního bydlení včetně problematiky bezdomovectví přijaly Kateřina Jirková, ředitelka odboru nepojistných dávkových systémů Ministerstva práce a sociálních věcí, a Věra Pelíšková z Ministerstva pro místní rozvoj. Ta informovala, že úkol vypracovat komplexní řešení sociálního bydlení vyplývá z Koncepce bydlení v ČR do roku 2020, která byla přijata vládou v roce 2011. Řešení je rozděleno do dvou částí. Analytická část již byla vytvořena, identifikovala tzv. bílá místa, ta by měla řešit část druhá návrhová, která je připravována ve spolupráci s MPSV (MPSV přísluší problematika sociální práce, sociálních služeb a sociálních dávek, MMR převážně investiční programy; první draft by měl být hotov ke konci června). MPSV předpokládá obtížnější vypořádání návrhové části, protože některé návrhy nebudou zřejmě vstřícně přijaty, budou směřovat především do oblasti metodického vedení a sociální práce. Zásadní je, aby se lidé k bydlení dostali, a pokud nemají kompetence, tak aby je získali prostřednictvím sociální práce. Kateřina Jirková také potvrdila, že MPSV i MMR nebudou prosazovat zákon o sociálním bydlení, ale o změnách současných předpisů a vytvoření nových legislativních nástrojů. Diskuse k tomuto bodu se točila kolem zkušeností sociálních pracovníků, podle nichž se s některými sociálně sla-

bými občany v podstatě nedá spolupracovat. Sociálních pracovníků je navíc nedostatek. Podle některých diskutujících by bylo vhodné znovu zavést domovské právo. Pojem sociálního bydlení je také třeba definovat.

V další části jednání přítomní hovořili o dopadech sociální reformy, která se nepodařila. Stanovisko Svazu k její změně by mělo být předloženo Sněmu. Na pořadu jednání byla také otázka financování sociálních služeb a veřejné opatrovnictví.

Pracovní skupina obcí III. typu, 13. června 2013, Praha

Na programu jednání byly především aktuální legislativní návrhy, které se těchto měst týkají. Jednalo se o návrh MF na zavedení účasti na sociálním pojištění neuvolněných členů zastupitelstev, proti čemuž se členové ohradili, jelikož by se jednalo o zvýšení nákladů obcí a snížení odměn pro neuvolněné zastupitele. Dalším návrhem byl návrh novely volebního zákona, který by měl přinést sjednocení legislativní úpravy pro všechny typy voleb. Návrh zákona o sociálním bydlení byl dalším tématem jednání, neboť tento institut by měl dalekosáhlé dopady do rozpočtů obcí a měst. K tomuto návrhu zazněly připomínky, že jde o přenášení kompetencí státu

na obce bez adekvátního finančního zajištění. Posledním bodem legislativního bloku byla diskuse ohledně návrhu změny financování regionálního školství. Prostředky na školství se budou podle návrhu v dalších letech omezovat. Zmíněno bylo také stanovisko ombudsmana, ze kterého vyplývá, že mateřská škola je povinna přijmout dítě i bez ohledu na místo trvalého pobytu, pokud je v předškolním věku.

Dalším bodem jednání byla aktuální situace ohledně povodní, konkrétně nastavení retenční schopnosti vltavské kaskády i návrhy opatření centrálních orgánů.

Kontrolní komise, 18. června 2013, Praha

Kontrolní komise se podobně jako předsednictva komor věnovala materiálům připraveným na jednání Předsednictva Svazu. Pozornost věnovali zejména Zprávě o hospodaření Svazu k 31. březnu 2013, kterou okomentovala Dominika Jadrná. Svaz v daném období hospodařil s přebytkem hospodaření, a to zejména z důvodu zaslání žádostí k úhradě členských příspěvků již v 1. čtvrtletí t.r. Kontrolní komise vzala podané informace na vědomí a zprávu doporučila Radě Svazu ke schválení. Komise se za-

měřila i na nový organizační řád Kanceláře Svazu, který ale bude ještě dopracován na základě jednání Předsednictva Svazu. Dále komise vzala na vědomí průběžné informace o přípravě a realizaci projektů Svazu z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, informaci o jmenování člena dozorčí rady IURMO, personální změny v komisích atd.

Před začátkem zasedání byla Jarmilou Pavlíkovou a Luděkem Baláčem provedena také kontrola pokladny – bez závad.

Předsednictvo Komory měst, 20. června 2013, Praha

Zástupci měst se na svém setkání věnovali především materiálům předkládaným Předsednictvu Svazu. Z diskuse nad aktuálními problémy vzešly podněty do odborných komisí Svazu. Patřilo mezi ně i zopakování požadavku na legislativní změnu nakládání s městskými byty postavenými se státní dotací. Snížení vázací doby například na 5 let by výrazně usnadnilo jejich následný převod do osobního vlastnictví, kte-

rý by většina jejich obyvatelů přivítala. Další podnět se týkal zabránění současnému zneužívání zákona o sdružování při organizování technoparty. Města by jednoznačně uvítala rady, jak postupovat při akcích podobného typu. Poslední podnět směřoval ke školské komisi, a to aby prosazovala navýšení finančních investic do školství ve městech, kde aktuální počty žáků přesahují kapacity jejich školských zařízení.

Předsednictvo Komory obcí, 20. června 2013, Čermná nad Orlicí

I předsednictvo Komory obcí se věnovalo podkladovým materiálům na jednání Předsednictva Svazu. Diskutovalo se zejména o přípravě a realizaci projektů Svazu z OP LZZ, přípravě na příští programové období pro čerpání fondů EU a o pomoci Svazu obcím postiženým povodněmi. Projednáván byl ale i nový Organizační řád Kanceláře Svazu, k němuž bylo vzneseno několik připomínek. Garantka Komory informovala o legislativních materiálech, které Kancelář Svazu připomínkovala. Jednalo se například o změně zákona o ochraně veřejného zdraví v souvislosti s řešením hlukové situace na obcích (vydávání obecně závazných vyhlášek), o vládním návrhu zákona o změně daňových zákonů v souvislosti s reko-

difikací soukromého práva a o změně některých zákonů, v němž se předpokládá, že účast na sociálním zabezpečení, včetně důchodového a nemocenského pojištění, bude povinná pro všechny členy zastupitelstev územně správních celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hl. m. Prahy. Podle současné legislativy jsou do účasti na sociálním zabezpečení zahrnuti pouze uvolnění členové zastupitelstev (*podrobněji viz aktualita na str. 2*). Na závěr v rámci různého přítomní diskutovali o problémech s pozemkovými úřady, o soutěži Vesnice roku a o obecném problému odchodu lékařů z menších obcí.

Komise životního prostředí, 21. června 2013, Praha

Na svém červnovém jednání se Komise životního prostředí zabývala zejména odpadovým hospodářstvím a jeho dalším směřováním. V rámci aktuální legislativy seznámila garantka komise přítomné s materiály, které Svaz připomínkoval od posledního jednání KŽP, které se konalo na začátku dubna. Dále se diskutovalo o výkupných kovech, problematice hluku a o solárních panelech. Pavla Finfrlová seznámila přítomné se sněmovním tiskem č. 930, kterým se mimo další novelizuje vodní zákon, kde Svaz podpořil

pozměňovací návrh řešící úpravu vlastnických vztahů mezi vlastníkem pozemku a vlastníkem vodního díla (hliněné protipovodňové hráze a další díla „přírodě blízkého charakteru“), která by dle původního návrhu byla součástí pozemku. Za daného stavu by musel být vázán povinností toto dílo zachovat a udržívat jej v dobrém stavu. Jaroslav Perlík přítomné informoval o jednání Monitorovacího výboru Operačního programu Životního prostředí.

Klíčem ke zdravým komunálním financím je zkušený partner

ČESKÁ
SPŮŘITELNA
Jsme Vám blíž.

Vaše obec či město si zaslouží být tím nejlepším místem k životu. K tomu potřebujete silného a spolehlivého partnera. Česká spořitelna Vám nabízí profesionální přístup a dlouholeté zkušenosti týmu kvalifikovaných expertů. S námi můžete úspěšně realizovat všechny své projekty. Česká spořitelna – partner Vašeho města či obce.